

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΤΟΣ Ε'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1956

ΑΡΙΘ. 17

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

«*Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι,
εἰ μὴ ἐν τῷ Σταυρῷ τοῦ Κυρίου.*»
(Γαλ. Ἑ', 14).

Ἄλλοι μὲν ἴσως καυχῶνται διὰ τὴν ἐκ μεγάλων προγόνων καταγωγὴν ἢ τὸ χρῆμά των ἢ τὴν σοφίαν των. Ἄλλὰ καύχημα καυχημάτων δι' ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας εἶναι ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Διότι εἰς αὐτὸν εὐρίσκομεν συμπτυσσόμενον ὀλόκληρον τὸ Εὐαγγέλιον. Εἰς αὐτὸν μελετῶμεν τὴν βαθεῖάν μας πτώσιν. Εἰς αὐτὸν συναντῶμεν τὴν ἀφατον φιλανθρωπίαν τοῦ Θεοῦ. Εἰς αὐτὸν ἀναγινώσκομεν τὴν λύσιν τῶν συνεχόντων τὴν ζωὴν μας δεινῶν.

Ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε. Τὸ ἀριστούργημα τοῦ Ὑψίστου Τεχνίτου δὲν παρουσιάζεται σήμερον ὅποιον εἶχε προέλθει ἀπὸ τὰς θεϊκὰς χεῖρας. Διεσπάθη τὸ ἀλαβάστρινον σκεῦος, ἠκρωτηριάσθη τὸ ἀμίμητον ἄγαλμα, συνεσείσθη τὸ βασιλικὸν μέγαρον. Ἐντεῦθεν οἱ ἀκόρεστοι πόθοι, οἱ ὡς γυπαετοὶ κατατρῶγοντες τὰ σπλάγχνα μας νυχθημερόν. Ἐντεῦθεν ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βλον, τὰ ὅποια μᾶς δαιμονίζουν. Ἐντεῦθεν οἱ ἐνδόμυχοι τῆς συνειδήσεως σπαραγμοὶ οἱ βασανίζοντες τὸ ἄτομον, τὰ διαζύγια καὶ λοιπὰ οἰκογενειακὰ σκάνδαλα τὰ μαστίζοντα τὸν οἶκον, τὰ μυριόμορφα καὶ ἀκαταγώνιστα ἐγκλήματα τὰ λυμαινόμενα τὰς πόλεις, οἱ μυριόνεκροι πόλεμοι οἱ ὀπλιζόντες κατ' ἀλλήλων τοὺς λαούς. Ἐν τῷ Θεῷ ἡ ἀνάπανσις, μακρὰν τοῦ Θεοῦ ἢ ταυτάλειος δῆρα.

Ὁ ἄνθρωπος ἔπεσεν, ἀλλὰ τῷ διηνοίχθη ὁδὸς εἰς σωτηρίαν. Ὁ φιλανθρωπώτατος Θεός, ἐξ ὑπερβάλλοντος οἴκτου κινούμενος, δὲν ἀπῆκεν ἀνεπίσκεπτον τὸ πλανώμενον πρόβατον, ἀλλ' ἀπέστειλε τὸν Μονογενῆ Του Υἱόν, διὰ νὰ τὸ ἀναζητήσῃ εἰς τοὺς κρημνούς καὶ τὰς χαράδρας τῆς ἀνομίας καὶ τὸ ἐπαναφέρῃ σῶον εἰς τὴν μάνδραν τῆς θεϊκῆς ἀγκάλης. Ὡ πτώσις ἀντίθεος, πρὸς ἀνόρθωσιν τῆς ὁποίας ἐχρειάσθη νὰ σαρκωθῇ ἡ θεότης! Δὲν μᾶς ἐγκατέλειπε νὰ σαπίσωμεν εἰς τὴν ἀγωνίαν μας ὁ ὕψ' ἡμῶν ἐγκαταλειφθεὶς Θεός. Ἄλλὰ κατέβη πρῶτος αὐτὸς εἰς τὸν λάκκον, ὅπου ἡμεθα κρημνισμένοι καὶ μᾶς ἔτεινε τὴν στοργικὴν χεῖρα. Καὶ ἐπειδὴ

λέπρα κατέτρωγε τὰς σάρκας μας, καὶ τὸ αἷμά μας ἔρρηε μεμολυσμένον, καὶ ἐν ἔλκος εἶχομεν καταστήσει ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ἄγνόν αἷμα ἐχρειαίετο νὰ μεταγγισθῇ εἰς τὰς δηλητηριασμένας φλέβας μας, διὰ νὰ ἀνανεωθῇ ἡ ψυχικὴ ὑπαρξίς μας, ἠυδόκησε νὰ θυσιασθῇ ὑπὲρ ἡμῶν τὸ μόνον Του τέκνον, τὸ ὁποῖον ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ἐλάτρευεν. Τοιοῦτοτρόπως λουόμενοι ἡμεῖς οἱ λελερωμένοι ἐν τῷ πολυτίμῳ Αἱματί Του καὶ ἀποπλυνόμενοι ἀπὸ τῶν ἐμφύτων καὶ ἐπικτήτων μας ῥύπων, ἐν καινότητι ζωῆς περιπατοῦμεν.

Διὰ τοῦ Σταυροῦ λοιπὸν διηνοιχθῆ εἰς τὸν ἐκπεσόντα ἄνθρωπον ἡ σωτηρία. Βδελυρόν, ἀποτρόπαιον καὶ ἀτιμωτικώτατον ἦτο τὸ θανατηφόρον τοῦτο ὄργανον. Ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἀνηρτῶντο οἱ χεῖριστοι μόνον τῶν κακούργων, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπεγυμνώνοντο ἀπὸ τῶν ἱματίων των, ἐφραγγελλόνοντο εἰς τὰ νῶτα καὶ ἐποτίζοντο ναρκωτικὸν ποτόν, διὰ νὰ καρφωθοῦν ἐπὶ τοῦ ἰκρίωματος καὶ εἰσέλθουν εἰς κόλασιν ἀφορήτων ὀδυνῶν, ἀτελειῶτων βασάνων καὶ συνεχῶν σπασμῶν, σφασασμῶν καὶ σπαραγμῶν.

Ἄλλ' ὁ Ἰ. Χριστὸς διὰ τοῦ ὑπερτάτου μαρτυρίου Του καθηγίασε τὸ βδελυρὸν τοῦτο ἔθλον, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐπάνω εἰς αὐτὸ ἐπετέλεσε τὸ μυστήριον τῆς ἀνεκκλήτου Του ἀγάπης.

Διὰ τοῦτο τὸ σταυρικὸν τοῦτο ὄργανον πρωτοφανῆ ὑπέστη ἀλλοίωσιν. Εἰς σύμβολον δόξης καὶ θριαμβῶν καὶ ἀγάπης καὶ ἐθελουσίας καὶ προόδου μετεποιήθη τὸ φοικαλέον ἰκρίωμα, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ Μεγαλομάρτυς παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ἀνυψώθη σελαγιζῶν ὁ Σταυρὸς ὑπεράνω μετηρμένων θόλων. Ἐκόσμησε θρόνους αὐτοκρατόρων καὶ μαργαριτοκόλλητα στέμματα. Ἐλαμψεν ὡς παράσημον ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας εἰς τὰ στήθη. Προηγῆθη ὡς σημαία ἐλπιδοφόρος ἐπὶ κεφαλῆς νικηφόρων ἐκπολιτιστικῶν στρατῶν. Ἐστόλισε τὸν λαιμὸν τρυφερῶν παρθένων καὶ ξανθοκόμων νηπίων. Ἐσημειώθη ὡς σημεῖον σελασφόρον ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν πιστευόντων. Ἀεγνώρισθη ὡς διεθνὲς σῆμα παγκοσμίως εὐεργετικῶν σωματείων. Ἐπεσκίασε παρήγορος τὸν τελευταῖον ὕπνον τῶν νεκρῶν εἰς τὰς σιγηλὰς νεκροπόλεις των. Ὁρθώθη τέλος ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον τῆς γῆς ὡς πυρίμορφον Ἐθαγγέλιον διδάσκον πᾶσαν τάξιν καὶ πᾶσαν ἠθικὴν κατάστασιν. Ποῖα ἄνθη πνευματικὰ δὲν ἀναβλαστάνουν ἀπὸ τοὺς πρόποδάς του, τοὺς διαρκῶς ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς θείας Ἀγάπης ποτιζομένους καὶ πλαινομένους;

Ἄς νικῶμεν λοιπὸν ἐν τῷ Σταυρῷ τὴν σάρκα, τὸν κόσμον, τὸν διάβολον, τὰ πάθη, τὰς ἡδονὰς, τὰς θλίψεις, τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀκηδῖαν, τὴν χάνωσιν καὶ ἅς βαδίζωμεν ὑπόπτεροι πρὸς τὴν νίκην, ὡς κάποτε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐν τούτῳ τῷ τροπαιοφόρῳ σημείῳ ἐνίκη τὸν τύραννον Μαξέντιον καὶ θριαμβευτὴς εἰς τὴν αἰωνίαν πόλιν εἰσήρχετο.

† Πρωτοπρ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Η ΑΓΑΠΗ ΩΣ ΑΡΕΤΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ

«Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ
καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέ-
γωνα χαλκὸς ἢ ἄξων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον»
(Α' Κορ. ιγ', 1)

Ἡ σπουδαιότερη ἀπ' τῆς ἀρετῆς τοῦ ἱερέως πρέπει νὰ εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ ἀρετὴ τῆς ἀγάπης! Ἄν κάθε πραγματικὸς Χριστιανὸς ἀγαπᾷ τὸν Χριστὸν στὸ πρόσωπο τῶν συνανθρώπων του, πολὺ περισσότερον ὁ ἱερεὺς πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τῆς πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς ἀνάγκης τοῦ ποιμνίου του. Χωρὶς ἀγάπην τὸ ποιμαντικὸν ἔργον μεταβάλλεται σὲ πληκτικὴ ὑπότινα.

Ἡ ἀγάπη λοιπὸν πρέπει νὰ πυρπολῆ καὶ νὰ θερμαίνῃ ὅλες τῆς πτυχῆς τῆς ζωῆς τοῦ ἱερέως. Πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὀροσερὴ πηγὴ, ποὺ θὰ ὀροσίξῃ ὅλες τῆς ἐκδηλώσεις του. Δὲν θὰ ἐκδηλώνεται μόνον στὴν ὄρα τῆς λατρείας, μέσα στὰ «ἀγαπητὰ σκηνώματα» τοῦ Κυρίου, ὅπου ἡ ψυχὴ τῶν πνευματικῶν τον τέκνων «ὡς στρουθίον πεπλανημένον» καὶ ὡς «τρυγὼν κατάκοπος» ζητεῖ τὴ φωλιὰ τῆς. Ἡ ἀγάπη αὐτὴ θὰ λάμπῃ καὶ μέσα στὸ Ἐξομολογητήριον. Καὶ στὸ Γραφεῖον τοῦ Ναοῦ. Καὶ κατὰ τῆς συναντήσεως στὸ δρόμον. Καὶ κατὰ τῆς ἐπισκέψεως στὰ σπῆτια τῶν ἑνοριτῶν του. Καὶ μέσα στὸ σιδηρόδρομον. Καὶ μέσα στὸ λεωφορεῖον. Μέρα καὶ νύκτα!

* * *

Ἡ ἀγάπη τοῦ ἱερέως ἐκδηλώνεται πρὸ πάντων μὲ τοὺς ἐξῆς τρόπους:

Πρῶτα-πρῶτα ἐκδηλώνεται σὰν ἀγάπη, ποὺ συμμετέχει θερμὰ στὸν πόνον καὶ στὶς ἀνάγκης τῶν ἑνοριτῶν του. Χαίρει μαζὶ μ' αὐτούς, ποὺ ἔχουν χαρὰ, καὶ κλαίει μ' αὐτούς, ποὺ κλαίει. Δὲν εἶναι ἐκδήλωσις ἀδυναμίας, ἀν τὰ μάτια του πότε-πότε γεμίζουν ἀπὸ δάκρυα. Ἀντίθετα αὐτὸ εἶναι ἔκφρασις ψυχικῆς εὐαισθησίας καὶ ἀληθινῆς ἀγάπης! Κι ὁ Ἰησοῦς, «ἰδὼν τὴν πόλιν (Ἱερουσαλήμ), ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτῆς» (Λουκ. ιθ', 41). Κι ὁ Ἄπ. Παῦλος ἐπὶ ὀλόκληρη τριετία «νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαύσατο μετὰ δακρύων νοσητῶν ἕνα ἕκαστον» (Πράξ. κ', 31).

Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη δὲν ἀντικρῶζει τοὺς ἄλλους μὲ τρόπο ὁμοίωμορφον καὶ σχηματικόν. Ἀντίθετα βλέπει τὸν καθένα μὲ ἰδιαιτέρον τρόπο. Μετατίθεται στὴν κατάστασίν του. Κατανοεῖ τὰ ἰδιαιτέρα προβλήματα του. Νοιώθει τοὺς νέους, ὅπως καὶ τοὺς ἡλικιωμένους. Τοὺς ἀσθενεῖς, ὅπως καὶ τοὺς ὑγιεῖς. Τοὺς πλου-

σίους, ὅπως καὶ τοὺς πτωχοὺς. Τοὺς θερμοὺς στὴν πίστι, ὅπως καὶ τοὺς ἀδιαφόρους. Τοὺς δυσκόλους χαρακτηῖρας, ὅπως καὶ τοὺς ὀμαλοὺς. Τοὺς Ἰουδαίους, ὅπως καὶ τοὺς Ἕλληνας.

Ἐπίσης ὁ ἱερεὺς, ποὺ ἔχει ζωντανὴ ἀγάπη, εἶναι ἀπροσωπόληπτος. Ὁ ἐξομολόγος ἰδιαίτερα πρέπει νὰ ὑποδέχεται ὄλους μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Δὲν πρέπει νὰ δημιουργῆ τὴν ἐντύπωσι, πὼς ἔχει προτίμησι στὸν ἕνα, ἐν ᾧ γιὰ τὸν ἄλλον δὲν ἔχει καιρὸ! Πολλὲς ψυχὲς χάθηκαν ἢ κινδύνευσαν νὰ χαθοῦν, γιὰτὶ δὲν ἔγιναν δεκτὲς στὸ μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως ἀπὸ ἱερεῖς, ποὺ μεταβάλλουν τὸ Ἐξομολογητήριον σὲ ἀπρόσιτον ὑπουργικὸ γραφεῖον.

Ἡ ἀγάπη τοῦ ἱερέως ἔπειτα πρέπει νὰ εἶναι νικηφόρα ἀγάπη. Πρέπει νὰ ὑπερνικᾷ ὅλες τὶς δυσκολίας. Πάντοτε πρέπει νὰ ἐκδηλώνεται μὲ φιλικὸν τρόπο πρὸς ὄλους, ἀκόμα καὶ πρὸς ἐκείνους, ποὺ δὲν εἶναι συμπαθεῖς ἢ ἀσκοῦν κριτικὴ καὶ ἔχουν ἐχθρικὴ διάθεσι ἐναντίον του. Ἀκριβῶς πρέπει αὐτοὺς νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ ἐπιδιώξῃ νὰ τοὺς κερδίσῃ. Ὅταν ἡ συνειδήσις του εἶναι καθαρὴ, τότε οἱ κατηγορίες ἐναντίον του ἢ συκοφαντίες δὲν θὰ τὸν στενοχωροῦν, οὔτε θὰ τὸν διεγείρουν. Πόσον εὐκόλα εἶναι δυνατόν νὰ ἐξατμισθῇ ἡ ἀγάπη τοῦ ἱερέως, ὅταν οἱ ἄλλοι τὸν λυποῦν! Ὁ Ἰησοῦς ἀγαποῦσε πολὺ τοὺς μαθητὰς του, ἂν καὶ καθημερινὰ τοῦ ἔδιναν ἀφορμὴ λύπης. Κι ὁ Παῦλος ἔλεγε: «Λοιδοροῦμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημοῦμενοι παρακαλοῦμεν» (Α΄ Κορ. δ', 13). Ἡ νικηφόρα ἀγάπη «οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν..., πάντα στέγει..., πάντα ὑπομένει» (Α΄ Κορ. ιγ', 5-7).

Ἀλλὰ ἡ πραγματικὴ ἀγάπη τοῦ ἱερέως ἔχει καὶ ἄλλο γνῶρισμα. Εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἔλεος καὶ εὐσπλαγχνία. Δὲν κρίνει βιαστικὰ καὶ ἐπιπόλαια ἐκείνον, ποὺ ζητεῖ τὴ βοήθειά του. Προσπαθεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ἀκριβῆ γνῶσι τῆς καταστάσεώς του. Ὁ ἱερεὺς δὲν παρουσιάζεται σ' αὐτὸν σὰν ἀσθηρὸς κριτὴς, μὰ σὰν στοργικὸς φίλος. Ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιοῦσιν ἀσθηρὴ γλώσσα, ἐνεργεῖ ἀπὸ ἀγάπη. Ἐπίσης, ὅταν ἄλλοι κατηγοροῦν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐνορίτας του, αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ τὸν περιφρονήσῃ. Ἀντίθετα, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ τὰ πράγματα ἀπροκατάληπτα. Πρέπει νὰ μὴ λησμονοῦμε, πὼς συχνά, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιλαμβανώμαστε, γινώμαστε καχύποπτοι. Ἀποδίδομε στοὺς ἄλλους ἐλατήρια, ποὺ δὲν τὰ ἔχουν. Βλέπομε τὸ κακὸ καὶ ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει. Ἀθῶες ἐκδηλώσεις ἐκλαμβάνομε σὰν δεῦγμα ἀλαζονείας ἢ ἰδιοτελείας. Γενικὰ λοιπὸν ὁ κα-

λὸς ἱερεὺς εἶναι πολὺν προσεκτικὸς καὶ εὐσπλαγχνος. Δὲν διατυμπανίζει τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ τὰ κρύπτῃ. Δὲν περιφρονεῖ ἐκεῖνον, ποὺ ἔχει πέσει. Ἀντίθετα ζητεῖ νὰ τὸν ἀνορθώσῃ, νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ ἐνσταλάξῃ στὴν καρδιά του τὸ βάλσαμο τῆς παρηγοριᾶς.

Ἔτσι ἡ ἀγάπη τοῦ καλοῦ ἱερέως ἐκδηλώνεται ποικιλοτρόπως σὲ ἐξωτερικὴ βοήθεια. Ὁ καλὸς ποιμὴν πάντοτε στέκεται στὸ πλευρὸ τῶν ἐνοριτῶν του. Θὰ τοὺς γράφῃ ἴσως μία ἐπιστολή. Θὰ μεταβῇ νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς χάριν τοὺς ἀρχές. Θὰ τοὺς συμφιλιώσῃ μ' ἓνα ἐχθρὸ τους. Θὰ τοὺς δώσῃ θάρρος καὶ θὰ ἐνισχύσῃ τὴν πίστι τοὺς στὸν Θεό. Θὰ ἦταν εὐτυχὴς ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου, ἂν ἔμοιαζε πρὸς τὸν Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο. Νὰ τι ἔγραφε γι' αὐτὸν ὁ Θεοδώρητος: «Ὅταν κανεὶς δικάζεται, αὐτὸν φωνάζει γιὰ συνήγορον. Ὁ πεινασμένος τὸν ἰκετεῦει γιὰ τροφή, ὁ γυμνὸς γιὰ ρούχα. Ἄλλος τοῦ φωνάζει, γιὰ νὰ ἀπολυθῇ ἀπ' τὰ δεσμὰ τῆς φυλακῆς. Ἄλλος τὸν τραβάει, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ κάποιον ἄρρωστο. Ὁ ξένος τοῦ ζητάει καταφύγιο. Ὁ χρεωμένος τρέχει σ' αὐτὸν καὶ ὀδύρεται. Ἄλλος τὸν φωνάζει γιὰ νὰ εἰρηνεύσῃ τὸ σπῆτι του, μέσα στὸ ὅποιο ὑπάρχουν φιλονικίες καὶ ἐπαναστάσεις. Ἡ χήρα τοῦ κράζει τὸ «ἐλέησον». Ἄλλη θρηγεῖ γιὰ τὴν ὀρφάνια...».

*
* *

Ἄν θέλουν λοιπὸν οἱ ἱερεῖς μας νὰ γίνουν φάροι μέσα στὴν κοινωνία, πρέπει νὰ πλημμυρίζῃ ἡ καρδιά τους ἀπὸ ἀγάπη! Αὐτὴ θὰ κάμῃ ὥραλα τὴ ζωὴ τους! Θὰ τοὺς γεμίσῃ ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀγαλλίασι καὶ εὐφροσύνη. Θὰ ἀξιοποιήσῃ τὶς προσπάθειές τους. Θὰ ἐμψυχώσῃ καὶ θὰ ζωοποιήσῃ τὴν ἐργασία τους. Θὰ συγκινήσῃ τὶς σκληρὰς καρδιές. Θὰ ἀφντινίσῃ τὶς πωρωμένες συνειδήσεις. Θὰ ἐκμηδενίσῃ τὶς ἀντιδράσεις. Θὰ σκορπίσῃ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ἀληθινά! Ὁ ἱερεὺς, ποὺ ἔχει πραγματικὴ ἀγάπη, ζῆ τὴν ὑπερφυσικὴ ζωὴ τοῦ Πνεύματος. Γιατὶ ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη δὲν εἶναι ἓνας ἀναιμικὸς ἀλτρουϊσμός, ἀλλὰ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος!

Ε. Θ.

«Σὲ κάθε εἴσοδο καὶ ἔξοδο, διὰ νινώμαστε καὶ διὰ νὰ βάζουμε τὰ παπούτσιά μας, στὰ λουτρά καὶ στὰ τραπέζια, διὰ νὰ πηγαίνουμε στὸ κρεβάτι καὶ διὰ νὰ καθώμαστε στὶς καρέκλες, σφραγίζουμε τὸ μέτωπο μὲ τὸ σημεῖο τοῦ Στανουῦ».

(Τερεβιλιανὸς)

Ο ΟΣΙΟΣ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΣΤΥΛΙΤΗΣ Ο ΕΝ ΤΗ: ΜΑΝΔΡΑ:

“Ας πιάση τὸ χέρι μου πιδ στερεὰ τὴν πέννα, γιὰ νὰ ἱστορήσῃ ἄξια τὸν ἅγιο Συμεὼν τὸ Στυλίτη, τὸ τέρας τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς καρτερίας, τ’ ἀπίστευτο ξάκουσμα. Γιατὶ ἀληθινά, ἄνθρωπος μὲ κορμί σὰν τὸ δικό μας δὲν θὰ μπορούσε νὰ βαστάξῃ σὲ κείνον τὸν ἀβάσταχτον ἀγώνα, ἐκτὸς ἂν ἦτανε καμωμένος ἀπὸ χάλκιμα, ἢ κανένας βράχος ἀκατάλυτος.

Κι ἂν ἀκόμα μπορούσα ὄχι μὲ λόγια, παρὰ μὲ ἀναστενάγματα νὰ γράψω, πάλι καὶ τότες τὸ γράψιμό μου θενάτατε μιὰ ἱστορία ξεθωριασμένη, μπροστὰ στὸν μεγάλο ἀγώνα, πὺ βαστάξε αὐτὸ τ’ ἁγιασμένο κορμί. Γιατὶ καὶ σίδερο θὰ σκούριαζε, ξύλο θὰτανε θὰ σάπιζε, πέτρα θὰτανε θὰ μαδοῦσε, στεκόμενο τόσα χρόνια στὸ ξαγέρι, δερνόμενο ἀπὸ τὶς βροχὲς κι ἀπὸ τὸ χιόνι, ἀπὸ τοὺς ἀνέμους κι ἀπὸ τὶς πυρωμένες σαγίτες πὺ δοξάριζε καταπάνω τοῦ ὁ ἥλιος.

Σιὰν λεγότανε τὸ βλογημένο χωριό, πὺ γεννήθηκε αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς τῆς Χριστιανωσύνης, βρισκόμενο ἀνάμεσα στὴ Συρία καὶ στὴν Κιλικία. Ἦρθε σὲ τοῦτον τὸν κόσμον κατὰ τὸν καιρὸ πὺ βασιλεῦε ὁ Λέοντας ὁ Μακέλλης, 457 χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὸν Χριστό. Καὶ σὰ νὰ ἦρθε στὸν κόσμον τοῦτον ὄχι γιὰ νὰ ζῆση, ἀλλὰ γιὰ ν’ ἀγωνιστῆ καὶ γιὰ ν’ ἁγιάσῃ καὶ νὰ στερεώσῃ τοὺς ἄλλους στὴν πίστι. Γιατὶ μὴδὲ τὴ νεότητά του χάρηκε, μὴδὲ ξεφάντωσε, μὴδὲ ἐρωτεύθηκε, παρὰ ἀπὸ μικρὸς τ’ ἀπαράτησε ὅλα τοῦτα καὶ πῆγε σ’ ἓνα μοναστήρι, πὺ βρισκότανε κοντὰ στὸ χωριό του, στὸ ὁποῖο ἀσκητεύανε δυὸ ἀσκητάδες σκληροί, κι ἔκαμε ἀντάμα τοὺς δυὸ χρόνια. Ἀλλὰ καὶ πάλι ἤθελε μεγαλύτερη σκληραγωγία, καὶ πῆγε κοντὰ σ’ ἓνα μεγάλο γέροντα πὺ τὸν λέγανε Ἡλιόδωρο, παλαιστὴ περιβόητο στὸν ἀγώνα τῆς ψυχῆς, κι ἔκαμε μαζί του ἄλλα ἑπτὰ χρόνια. Σὲ κείνη τὴ συνοδεία βρισκότανε ἴσαμε ὀγδόντα καλόγεροι, κυβερνημένοι μὲ πολλὴν αὐστηρότητα ἀπὸ τὸν Ἡλιόδωρο, ἀλλὰ τοὺς ξεπέρασε ὅλους ὁ Συμεὼν. Γιατὶ στὴ μέση του εἶχε δεμένο ἓνα σκοινὶ ἀπὸ στριμμένα νεῦρα τῆς κουρμαδιᾶς, καὶ τῶχε σφίξει τόσο πολὺ πὺ πλήγωσε τὸ κορμί του, κι ἔτραγε μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα πιδ λίγο ἀπ’ ὅσο χρειάζεται ἄνθρωπος γιὰ νὰ ζῆση μιὰ μονάχα ἡμέρα.

Βλέποντας οἱ ἄλλοι ἀσκητάδες τέτοιον ἄσπλαγχνον πόλεμον, τὸν παρακαλέσανε νὰ φύγῃ ἀπ’ ἀνάμεσά τους, ἐπειδὴ πολλοὶ ἀρρωστήσανε θέλοντας νὰ τὸν μιμηθοῦνε. Βγῆκε λοιπὸν ἀπὸ τὸ μοναστήρι καὶ πῆγε σὲ κάποιον ἔρημον μέρος, ἀπάνω στὸ βουνὸ πὺ βρισκότανε ἐκεῖ κοντὰ, καὶ μπῆκε μέσα σ’ ἓνα ξερόλακκο, καὶ κεῖ

μέσα καθότανε σὰ νεκρὸς δίχως νὰ μιλήσῃ. Κι ἀπάνου στὶς πέντε μέρες πήγανε οἱ πατέρες καὶ τὸν βγάλανε ἀπὸ τὸν λάκκο καὶ τὸν πήγανε πίσω στὸ μοναστήρι.

Ἄλλά, σὰν πέρασε λίγος καιρὸς, ἔφυγε ἀπὸ κεῖ καὶ πῆγε σ' ἓνα χωριὸ Τελανισσό, καὶ βρῆκε κάποιον παλιὸ κελλί, καὶ κεῖ ἀμπαρῶθηκε καὶ δὲν ἐβγῆκε ἔξω τρία χρόνια σωστά. Κοντὰ στὸ κελλί του ἀσκήτευε ἓνας ἄλλος ἅγιος ἄνθρωπος ὁ Βλάσσος, καὶ μιὰν ἡμέρα τοῦ εἶπε πὼς ἀποφάσισε νὰ μὴ βάλῃ στὸ στόμα του τίποτα ἐπὶ σαράντα μέρες, ὅπως ἔκανε ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ χρίσῃ μὲ λάσπη ἀπέξω τὴν πόρτα του, γιὰ νὰ μὴ μπαίνη τὸ φῶς καὶ τὸν ταράζῃ στὴν προσευχή του, κι ἔγινε κατὰ τὴν ἐπιθυμία του. Σὰν περάσανε οἱ σαράντα μέρες, ἀνοίξε τὴν πόρτα ὁ Βλάσσος καὶ βρῆκε τὸν ἅγιο κοιτάμενο στὸ χῶμα σὰν πεθαμένον, καὶ πῆρε ἓνα σφουγγάρι βρεμένο καὶ δρόσισε τὸ στόμα του καὶ τὸν κοινώησε, καὶ παρευτὺς σηκώθηκε ἀπάνου καὶ μάζησε λίγο ψωμί. Σὲ λίγο ἀνέβηκε στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ κι ἀπόμεινε νηστικός ἄλλες σαράντα μέρες.

Μ' ὅλη τούτη τὴν ἀνήκουστη παιδείῃ, τὸ κορμί του στεκότανε νευρωμένο σὰν τὴν κόρδα τοῦ δοξαριοῦ, πού γίνεται σκληρότερη μὲ τὸ τέντωμα, κι εἶχε ὀλοένα ὑψωμένα τὰ ἀγγελικὰ τὰ χέρια του πρὸς τὸν οὐρανὸ κι ἔλεγε: «Δόξαζε ψυχὴ μου τὸν Κύριο, δοξασμένος εἶσαι Κύριε, δόξαζε ψυχὴ μου τὸν Κύριο κι ὅλα τὰ μέσα μου τ' ἅγιο τ' ὄνομά Του. Κεῖνον, πού συμπαθᾷ ὅλες τὶς ἁμαρτίες σου, κεῖνον πού γιαιτρεύει ὅλες τὶς ἀρρώστειες σου. Κεῖνον, πού λυτρώνει ἀπὸ τὸ χαμὸ τὴ ζωὴ σου, πού σὲ στεφανώνει μὲ ἔλεος καὶ μὲ συμπόνεση. Κεῖνον, πού γεμίζει πλουσιόπαροχα τὴν ἐπιθυμία σου, σὰν τοῦ ἀετοῦ θὰ ξανανιώνῃ ἡ νιότη σου».

Στῦλος λοιπὸν ἦτανε καὶ στεκότανε, καὶ τρέχανε νὰ βλογηθοῦνε ἀπὸ τὰ χέρια του πλῆθος πολὺ, καὶ βαφτιζότανε οἱ ἀλλόθρησκοι, καὶ κάνανε βουὴ μεγάλη σὰν τὶς μέλισσες γύρω στὸ κουβέλι. Κι ὁ ἅγιος ταραζότανε ἀπὸ τὴν ὄχλοβοή, κι ἐπειδὴ δὲ μπορούσε νὰ βρεθῆ μονάχος μὲ τὸ Θεό, σοφίστηκε καινούργιο καὶ παράδοξον ἀγῶνα. Ἐχτισε μιὰ κολόνα καὶ στεκότανε ὀρθὸς τὸν περισσότερον καιρὸ, μὴ τρώγοντας σχεδὸν τίποτα. Καὶ σ' αὐτὸ τὸ στάσιμο ἀπόμεινε χρόνια πολλά, πού νὰ τὸ συλλογιστῆ μονάχα κανένας τρέμει καὶ σωπαίνει.

Φρίζανε ὄχι μονάχα οἱ ἄνθρωποι, πού τὸν βλέπανε ἀπὸ κάτω, ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄγγελοι, πού τὸν θαρούσανε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Καὶ κεῖνος ὁ καλότυχος, λεφτερωμένος ἀπὸ τὸ βάρος τῆς γῆς, στεκότανε ὀλοένα σὰν ζωντανὸ ἄγαλμα ἀπάνω στὸ κολονοκέφαλο, ὄχι ἄγαλμα ἄψυχο κανενὸς πεθαμένου βασιλέα ἢ καμμιάς νεράιδας

αδιάντροπη, ἀλλὰ εἰκόνα δοξασμένη τοῦ Δημιουργοῦ, τρόπαιο ἀκατάλυτο ἀνάμεσα στὰ σύγνεφα, κέλεγε σιγανὰ μὲ τὴν ἀγιασμένη γλῶσσα του: «Ἐν πέτρᾳ με τῆς πίστεως στερεώσας, ἐπλάτυνας τὸ στόμα μου ἐν τῷ ψάλλειν: οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν δίκαιος πλὴν Σου, Κύριε».

Τρομάζανε οἱ ἄνθρωποι καὶ λέγανε μεταξύ τους μήπως καὶ δὲν εἶνε ἄνθρωπος, ἀλλὰ κάποιον πλάσμα ἀσώματο. Ὁ ἥλιος βασιλευε ἀπάνω του, τὸ φεγγάρι μὲ τὸ κρυερὸ φῶς του τὸν ἔδειχνε σὰ μαρμαρένιον, οἱ ἄνεμοι βουίζανε καὶ τὸν ἀμπώχνανε σὰν τ' ἄρμενο τοῦ καραβιοῦ, ὁ Βοριᾶς μὲ τὰ μυτερὰ νύχια του καὶ ὁ Λίβας ὁ πυρωμένος καὶ ἡ Νοτιὰ ἡ ἀνεμαλλιασμένη. Καὶ κεῖνος ἀγαντάριζε καὶ πάλευε ὀλοένα, καὶ λύγιζε ἴδιο τ' ἀντρειωμένο κυπαρίσσι. Τὰ μπουρίνια τὸν κλώθανε μέσα στὸν καπνὸ, ποὺ ἄχνιζε τὸ νερόχιονο, καὶ ἡ φωτιά τοῦ οὐρανοῦ καὶ τ' ὀργισμένο δρολάπι, τὰ νέφελα περνούσανε ἀπανωδιαστὰ ἀπὸ πάνω του, μιὰ τὸν κρύβανε, μιὰ τὸν φανερώνανε, σὰν τὸ κορφοβούνι τὸ θεοχτισμένο, ποὺ θὰ στέκεται καὶ αὔριο καὶ μεθαύριο καὶ στὸν αἰῶνα, ἐλπίδα καὶ στήριγμα γιὰ τὸν ἀδύνατο τὸν ἄνθρωπο.

Αὐτὸς ὁ σιδερένιος πλάτανος μάζευε κάτω ἀπὸ τὰ κλωνάρια του τὰ ἔθνη τρομαγμένα καὶ τὰ βλογοῦσε καὶ προφήτευε γιὰ τὸ τι θὰ γίνῃ στὸν κόσμον, ἀνεμοβροχιά καὶ πείνα καὶ πανοῦκλα, ἐπειδὴ ξεχάσανε τὸ Θεό, ποὺ τοὺς ἐπλάσε.

Καὶ μ' ὄλο τ' ἀτίμητο ἀξίωμα τῆς ἀγιωσύνης ποὺ ἀξιώθηκε, καὶ μ' ὄλα τὰ θαύματα πῶκανε ἢ προσευχὴ του, ἦτανε πάντα ταπεινός, «ἐν ἀφελότητι καρδίας», μὴ βάζοντας τὸν ἑαυτό του ἀπάνω ἀπὸ τὸν πιὸ τιποτένιον ἄνθρωπο, σκύβοντας σὰν ὑποταχτικὸς μπροστὰ στοὺς ζητιάνους καὶ τοὺς παραπεταμένους.

Ἡ φήμη του ἔτρεξε ἴσαμε τοὺς Σκύθες καὶ τοὺς Ἰγγλέζους καὶ στὰ ἄλλα τὰ ἔθνη, ποὺ κάθονται κατὰ κεῖ, ποὺ βασιλεύει ὁ ἥλιος, καὶ γίνηκε τ' ὄνομά του ἅγιο καὶ τιμημένο στὰ στόματα τοῦ κόσμου, στὴν Ἀραβία καὶ στὴν Περσία καὶ στὴν Αἰθιοπία, καὶ συντρέχανε ἀπὸ κάθε τόπον νὰ τὸν δοῦνε καὶ νὰ βλογηθοῦνε ἀπὸ τὰ χέρια του ἄνθρωποι τῆς ἄλλης ἅκρης τοῦ κόσμου, Φραντσέζοι καὶ Σπανιόλοι καὶ Δαλμάτες καὶ ἄλλοι Φράγκοι. Καὶ τόσο βουίζε ἢ πρωτόφανη καὶ ἀπίστευτη ἀντρέια του, καὶ σὲ τόσην εὐλάβεια εἶχανε τὴν ἀγιωσύνη του, ὥστε στὴ Ρώμῃ ζωγραφίζανε τὴν εἰκόνα του στὶς πόρτες καὶ στοὺς τοίχους τῶν παλατιῶν καὶ σπιτιῶν, καὶ τὴ σμιλεύανε ἀπάνου στὶς καμάρες καὶ στὶς κολόνες.

Ἐπειδὴ εἶτανε χτισμένη μάντρα ὀλόγυρα, ὅπως συνηθίζανε οἱ παλαιοὶ ἀσκητές, καὶ στὴ μέση εἶτανε θεμελιωμένος ὁ στῦλος, γιὰ τοῦτο λέγεται ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ ἐν τῇ Μάνδρᾳ.

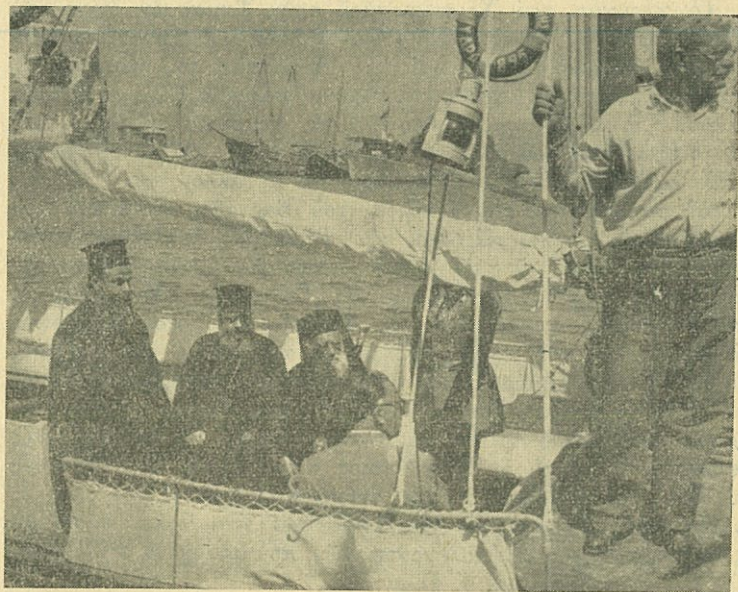
Γιὰ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, ἦτανε ζηλωτῆς θυμωμένος, σπαθὶ ἀκονισμένο καταπάνου σὲ κείνους ποὺ δὲν ὑποτάσσονται

τυφλά στο νόμο του Θεού, τον όποϊον αυτός ελάτρεψε όχι με λόγια ή με εύκολα έργα, αλλά ξοδεύοντας τη δύναμη του κορμιού του σαν τὸ κερὶ τῆς λαμπάδας καὶ δείχνοντας τὴν πίστι του καὶ τὴν ἀγάπη του με θυσία ποὺ δὲν γίνεται παραπάνου.

Μέγας λοιπὸν ἔγινε, ὄχι σαν τὸν Ἀλέξανδρο ἢ σαν τὸν Καίσαρα ἢ σαν τὸν Ἀννίβα, γιὰ τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ γιὰ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἦτανε γιὰ τοὺς Ἑβραίους σκάνδαλο καὶ γιὰ τοὺς Ἕλληνας ἀνοησία, ἐπειδὴ νομίζανε πὼς κατέχανε ὅλη τὴ σοφία, τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὄντας οἱ δύστυχοι ἀλυσσωμένοι ἀπὸ τὴ ματαιότητα καὶ τὴν ἀλαζονεία.

Ἐξῆσε χρόνια πενηταεξή, με τέτοια χαροποιὰ σκληραγωγία ἀπάνου στὸ στῦλο, ποὺ λὲς καὶ τὸν σίμωσε στὸν Κύριο τοῦ οὐρανοῦ, ἀπ' ὅπου ἔσκυψε καὶ τὸν πῆρε ἀνάερον με τὸ δεξιὸ χέρι του, νᾶναι κοντά του ἀγαλλόμενος καὶ παρακαλῶντας πάντα γιὰ μᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ὅπου φροντίζουμε μονάχα γιὰ τὸ ψεύτικο κορμί μας, ὅπου θὰ τὸ δώσουμε, τί σήμερα τί αὔριο, πίσω στὴ γῆ ποὺ μᾶς τῶδωσε.

Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Ἀπὸ τὴν μετάβασιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Δωροθέου εἰς Ἰδραν. Σχετικῶς γίνεται λόγος εἰς τὰ Χρονικά τῆς «Ἐκκλησίας».

ΑΓΙΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ο ΜΑΡΤΥΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΙΟΣ

Ἐκτός ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Βαρνάβαν, ποῦ ἐμαρτύρησε στὴν Κύπρο γιὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἄλλος ἀπόστολος τοῦ Χριστιανισμοῦ εὗρῆκε μαρτυρικὸ θάνατο στὸ ἡρωικὸ ἑλληνικὸ νησί. Εἶναι ὁ μάρτυς Ἡρακλείδιος. Ἡ ἅγια αὐτὴ μορφή ἦταν ἀπὸ ἐκεῖνες, ποῦ ἔπαιζαν ἓνα κύριον ρόλον στὴν διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν Κύπρο. Μαζί μὲ τὸν Παῦλον καὶ μὲ τὸν Βαρνάβαν ἐκήρυξαν σ' ὅλη τὴν μεγαλόνησον καὶ ἀντίκρυσαν ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ τὴν ἀντίδραση εἰδωλολατρῶν καὶ Ἰουδαίων.

*

Ὁ Ἡρακλείδιος ἦταν ἓνας γνήσιος Ἕλλην τῆς Κύπρου καὶ εἶχε γεννηθῆ στὸ χωριὸ Λαμπαδού, ποῦ βρίσκεται μεταξὺ Ταμασοῦ καὶ Πάφου. Ὅταν ἔφθασαν στὸ χωριὸ του οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Βαρνάβας, ὁ Ἡρακλείδιος μ' ἐνδιαφέρον ἄκουσε τὴν διδασκαλία τῆς νέας θρησκείας καὶ ἀμέσως ἔγινε Χριστιανός. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἡρακλείδιος ὠδήγησε τοὺς δύο Ἀποστόλους στὴν Ταμασό.

Τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴν Ταμασσὸν ἔγινε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 45 μετὰ Χριστόν. Δηλαδὴ 12 χρόνια κατόπιν ἀπὸ τὸν σταυρικὸ θάνατο καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Ἡ Ταμασσὸς ἦταν τότε μεγάλη καὶ πλούσια πολιτεία. Εἶχε μεταλλεῖα χαλκοῦ. Καὶ πλήθη κόσμου ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Κύπρου καὶ ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ δούλευαν στὰ μεταλλεῖα τῆς καὶ καταγίνονταν μὲ τὴν κατεργασία καὶ μὲ τὸ ἐμπόριο τοῦ μετάλλου τῆς.

Μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου, τοῦ Βαρνάβα, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἡρακλείδιου, πολλοὶ κάτοικοι τῆς Ταμασοῦ ἐπίστευσαν στὸν Χριστιανισμό. Καὶ κατόπιν οἱ δύο Ἀπόστολοι ἐχειροτόνησαν τὸν Ἡρακλείδιον πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς Ταμασοῦ. Μά, ἀφοῦ οἱ δύο Ἀπόστολοι ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ταμασσόν, ὁ νέος ἐπίσκοπος δὲν ἔμεινε μέσα στὴν πόλη. Ἐζῆσεν ὡς ἀσκητῆς σ' ἓνα σπήλαιον, ποῦ ὑπάρχει καὶ σήμερα κοντὰ στὸ μοναστήρι, ποῦ φέρει τ' ὄνομά του. Αὐτὸ τὸ σπήλαιον δὲν ἦταν μονάχα κατοικία τοῦ πρώτου ἐπισκόπου, ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος χριστιανικὸς ναὸς τῆς περιοχῆς τῆς Ταμασοῦ. Σ' αὐτὸ ὁ Ἡρακλείδιος συγκέντρωνε τοὺς πιστοὺς του. Ἐκεῖ τοὺς ἐδίδασκε καὶ ἐκεῖ ἐγίνοντο οἱ πρώτες χριστιανικὲς ἱεροτελεστιές. Τὸ σπήλαιον τῆς Ταμασοῦ ἦταν κάτι ὅμοιον μὲ τίς κατακόμβες τῶν πρώτων χριστιανῶν, ποῦ ὑπάρχουν στὴ Ρώμη, ἀλλὰ καὶ στὴν Μῆλο καὶ σ' ἄλλα μέρη.

Ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἁγιασμένον σπήλαιον ἔβγαινε τὸ ζωογόνον κήρυγμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ποῦ διεδίδετο στὰ γύρω καὶ ποῦ ἔγινεν ἡ αἰτία

νά γκρεμισθοῦν οἱ ναοὶ τῶν ἀρχαίων θεῶν. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἡρακλείδιου ἔκαμνε θαύματα. Καὶ μέσα στοῦ συναξάρι τοῦ ἁγίου τοῦτου ἀνθρώπου καὶ τοῦ διαδόχου του Μνάσωνα φαίνονται ἡ ἀδάμαστη ὑπομονή τους καὶ ἡ ἀτσαλένια θέλησή τους νά διαδώσουν τὸν Χριστιανισμό, δυναμωμένες ἀπὸ τὴν βαθύτατη πίστη των στὰ διδάγματα τοῦ σταυρωμένου Χριστοῦ.

Ἡ ἀντίδραση ὅμως τῶν εἰδωλολατρῶν τῆς Ταμασσοῦ ἐναντίον τοῦ Ἡρακλείδιου καὶ τοῦ μαθητοῦ του ἦταν τρομερή. Οἱ ἄπιστοι τοὺς πολεμοῦσαν ἄγρια καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα. Εἶναι ἀφάνταστα τὰ ἐμπόδια, πὺ ὑψώνοντο ἐμπρὸς στοῦ κήρυγμά των! Μὲ τὴν ἐπιμονή του ὅμως ὁ Ἡρακλείδιος ἐμεγάλωνε καθημερινὰ τὴν στρατιὰ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Ναζωραίου στὴν Κύπρο.

Ἡ παράδοση μάλιστα ἀναφέρει, πὺς ἐνίσχυε τὴν πίστη τῶν νέων χριστιανῶν, ἐπολλαπλασίαζε τοὺς πιστοὺς καὶ μὲ πολλὰ θαύματα. Μ' αὐτὰ ἐκλόνιζε σύρριζα τὴν πίστη καὶ τὸν σεβασμὸ τῶν κατοίκων τῶν γύρω χωριῶν καὶ πόλεων πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἐλληνικοὺς θεοὺς. Ἔτσι ἀναφέρεται, πὺς ἐθεράπευσε ἕνα δαιμονισμένον ἀπὸ τὰ Πέρα, πὺ εἶχε ριχθῆ ἐπάνω του καὶ τοῦ καταξέσχισε τὸν μανδύαν του. Ἐθεράπευσε ὁμοίως καὶ ἕνα ἄλλον δαιμονισμένον τὴν ὥραν, πὺ λειτουργοῦσε μέσα στοῦ σπήλαιον. Ἄλλ' ἀναφέρεται ὅτι ἀνέστησε καὶ δύο νεκροὺς.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν ἀναφέρεται ὅτι ἐθεράπευσε ἕνα τυφλὸν καὶ ἕνα κουτσὸν ἐμπρὸς στὰ μάτια πολλοῦ κόσμου. Καὶ κατόπιν ἀπὸ τὸ διπλὸ αὐτὸ θαῦμα, δεκαπέντε ἄνθρωποι, πὺ παρηκολούθησαν τὶς θεραπείες αὐτές, ἐπίστευσαν στὸν Χριστιανισμό. Τὴν ἴδια ἡμέρα οἱ δεκαπέντε αὐτοὶ πρὶν εἰδωλολάτρες ἐβαπτίσθησαν καὶ ἔγιναν καλοὶ καὶ πιστοὶ Χριστιανοί.

*

Ἄλλοτε πάλιν, τὴν ἡμέρα πὺ θὰ ἐγίνετο ἡ ἱεροτελεστία τῶν Παθῶν τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἡρακλείδιος μαζὶ μὲ τὸν Μνάσωνα εἶχαν ἀποφασίσει, γιὰ χάρη τῶν πιστῶν, νά τελέσουν λειτουργία στοῦ Πέρα. Ἄλλ' ἔπεσε κακοκαιρία καὶ θύελλα κι ἐπλημμύρισε ὁ ποταμὸς ὁ μεταξὺ τοῦ σπηλαίου καὶ τοῦ Πέρα. Εἶχε γίνε καὶ ἀδιάβατο τὸ ποτάμι κι ἐπικίνδuno. Ὡστόσο ὁ Ἡρακλείδιος μὲ τὸν μαθητὴ του, μὲ τ' ἅγια βιβλία των στὰ χέρια, ἔφυγαν ἀπὸ τὸ σπήλαιο κι ἔφτασαν στὸν ποταμὸ. Ἐκεῖ μὲ πίστι ἐπροχώρησαν καὶ πέρασαν τὸν ποταμὸ τὸν πλημμυρισμένο, χωρὶς νά βρέξουν τὰ πόδια των! Τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔδωσε νέαν δύναμη στὴν πίστη τῶν ὁπαδῶν τοῦ Χριστοῦ.

Μ' ἕνα ἄλλο θαῦμα τοῦ Ἡρακλείδιου ἐπίστευσαν ἕνας εἰδω-

λοάτρης και τρεῖς γιοί του. Ἐβαπτίσθησαν κι ἔγιναν πιστοὶ Χριστιανοί.

Ἀναφέρουν ἔπειτα, πὼς πέθανε κάποτε ἕνας εἰδωλόατρης, ἐνῶ μάταια οἱ ἱερεῖς τῶν ἀρχαίων θεῶν ἐζητοῦσαν τὴν βοήθεια τῶν θεῶν τους. Τότε ἐπεμβαίνει ὁ Ἡρακλείδιος, τὸν ζωντανεῖει και τὸν βαπτίζει, καθὼς και ὅλην τὴν οἰκογένειά του.

*

Ἡ διάδοση αὐτῶν τῶν θαυμάτων βέβαια προσελκύει πολλοὺς πιστοὺς στὸν Χριστιανισμό. Ἄλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος αὐξάνει τὴν μανία και τὴν λύσσα τῶν πολεμίων του εἰδωλοατρῶν. Τόσο μάλιστα ἐφανατίζοντο οἱ ἐχθροὶ τῆς νέας θρησκείας, πού ζητοῦσαν νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Ἐνας τότε εἰδωλόατρης ἐτόλμησε νὰ ὀρμήσῃ γιὰ νὰ σπάσῃ τὴν πόρτα τοῦ σπηλαίου, ὅπου ἔμενεν ὁ Ἡρακλείδιος και ὅπου ἐλειτουροῦντο οἱ Χριστιανοί. Ἄλλ' ἐκεῖ πού ἔσπαζε τὴν πόρτα, ἔπεσεν ἡ πόρτα ἐπάνω του και τὸν ἄφησε νεκρὸν στὸν τόπο!

Ἄλλ' ὁ Μάρτυς Ἡρακλείδιος, γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἅγιον ἔργο του, τελικὰ ἐμαρτύρησε γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Ἡ λύσσα τῶν εἰδωλοατρῶν ἐναντίον του φθάνει πιά στὸ ἀνώτατο σημεῖον! Συνωμοτοῦν τέλος και τὸν πιάνουν. Καὶ τότε εὔρε μαρτυρικὸν θάνατον σὲ ἡλικία 60 ἐτῶν τὴν 17 Σεπτεμβρίου. Οἱ ἄπιστοι τὸν ἔκαυσαν ζωντανόν!

Οἱ Χριστιανοὶ ἔθαψαν τότε τὸν Μάρτυρα μέσα στὸ ἅγιον σπήλαιο κι ἐξακολούθησαν τοὺς ἀγῶνες του γιὰ τὴν ἐξάπλωση τῆς Πίστεως. Ἡ εἰδωλολατρεία ὑποχωρεῖ ἀπὸ μέρα σὲ μέρα και στὴν Ταμασσὸ και σ' ὅλη τὴν Κύπρο, ὅσο πού τελειωτικὰ σβήνει ἡ εἰδωλολατρεία και θριαμβεῖ ὁ Χριστιανισμός.

*

Τὸν Μάρτυρα Ἡρακλείδιον στὸν ἀρχιερατικὸ θρόνον τῆς Ταμασσῶ διαδέχθηκε ὁ μαθητὴς του Μνάσων, πού ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς 70 μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Μνάσων ἐξακολούθησε μὲ πίστη τοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἡρακλείδιου ὡς ἐπίσκοπος Ταμασσῶ, ὅσο πού πέθανε πολὺ γέρος και ἄφησε πλῆθος Χριστιανῶν...

Οἱ ἀγῶνες τοῦ Ἡρακλείδιου και τοῦ Μνάσωνα διαδόθηκαν παντοῦ. Ἐγιναν θρύλος και ἱερὴ παράδοση σ' ὅλη τὴν Κύπρο. Καὶ οἱ ὄπαδοὶ τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ τοὺς ἀνεκλήρυσαν Ἁγίους και τοὺς δύο. Οἱ παραδόσεις γιὰ τὴν διδασκαλία τους και γιὰ τοὺς καρποφόρους ἀγῶνες των ἔγιναν πασίγνωστες και διατηρήθηκαν ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ ὡς τὸν 12ον αἰῶνα κι ἐγράφησαν σὲ συναξάρια και σὲ ὕμνους, πού εὐλαβικὰ ψάλλονται και σήμερα. Καὶ ὁ σεβασμὸς τῶν Κυπρίων στοὺς δύο Ἁγίους ἐδημιούργησε

ἀπὸ τὸν 12ον αἰῶνα καὶ δύο Μοναστήρια, γιὰ νὰ τιμηθῇ ἡ μνήμη των. Δίπλα στὸν τάφο τοῦ Ἡρακλείδου, κοντὰ στὸ Πολιτικό, ἐκτίσθη τὸ Μοναστήρι, ποὺ φέρει τὸνομά του. Καὶ παραπέρα ἐκτίσθη τὸ Μοναστήρι τοῦ ἁγίου Μνάσωνα. Τὰ δύο τοῦτα Μοναστήρια θυμίζουσι στὶς σημερινές γενεές τῶν Κυπρίων τοὺς ἀγῶνες ποὺ χρειάστηκαν, γιὰ νὰ ἐπικρατήσῃ στὴ μεγαλόνησο ἡ χριστιανικὴ θρησκεία. Μὲ τέτοιους δυνατοὺς ἀγωνιστὲς ἡ Πίστη τοῦ Χριστοῦ βγῆκε θριαμβευτικὰ νικητρία στὴν πάλη μὲ τὴν εἰδωλολατρεία. Κι οἱ ἀναμνήσεις τῶν παραδόσεων ἐκείνων τῶν ἀγῶνων τῶν πρωτοχριστιανικῶν χρόνων, ἀλλὰ καὶ τῶν κατόπιν καιρῶν, εἶναι, χωρὶς ἀμφιβολία, βασικοὶ συντελεστὲς γιὰ τὴν διατήρησιν τῆς Ἑλληνορθοδοξίας τῆς Κύπρου, μέσα ἀπὸ τὴν σκληρότητα τῆς δουλείας τόσων αἰῶνων.

ΦΩΤΟΣ ΠΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΙΣΤΕΥΩΜΕΝ ΣΕ ΑΠΛΕΣ ΥΠΟΝΟΙΕΣ

(Ἄπ' τὸν βίο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος)

Κάποιος μοναχός, στὰ χρόνια ποὺ ἦταν Πατριάρχης στὴν Ἀλεξάνδρεια ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων, τριγυροῦσε μιὰ μέρα στοὺς δρόμους τῆς μεγάλης αὐτῆς πόλεως. Δὲν ἦταν μόνος του, μὰ συνοδευόταν ἀπὸ μιὰ ὠραία κόρη. Μόλις τὸν εἶδαν μερικοί, ἔτρεξαν στὸν Πατριάρχη καὶ κατήγγειλαν τὸ γεγονός. Μάλιστα, μεγαλοποιῶντας τὰ πράγματα, πρόσθεσαν, πὼς ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος εἶχε σκανδαλίσει πολὺ κόσμον μὲ τὴν κακὴ δῆθεν διαγωγή του.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης νόμισε, πὼς αὐτοὶ ἐκινουῦντο ἀπὸ θεῖο ζῆλο. Γι' αὐτό, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ καλὰ τὰ πράγματα, διέταξε νὰ κλεισθοῦν ὁ μοναχὸς κι ἡ κόρη ἐκείνη σὲ ξεχωριστὲς φυλακές. Ἡ διαταγὴ ἐκτελέσθηκε ἀμέσως. Μάλιστα οἱ δεσμοφύλακες μαστίγωσαν τὸν μοναχὸ καὶ τοῦ δημιούργησαν πολλὰς πληγὰς στὴν πλάτη.

Ὅταν νύκτωσε, ὁ Πατριάρχης μέσα στὸν ὕπνο του ταραχθῆκε ἀπὸ ἓνα παράξενο ὄνειρο. Εἶδε τὸν μοναχὸ νὰ τὸν πλησιάζῃ καὶ νὰ τοῦ δείχνῃ τὴν καταπληγωμένη πλάτη του λέγοντας: «Τί λοιπόν; Σοῦ ἀρέσουν αὐτὰ τὰ πράγματα, ἅγιε Δέσποτα; Πίστευσέ με, πλανήθηκες καὶ σὺ σὰν ἄνθρωπος».

Ὁ Πατριάρχης ζύπνησε ἀνήσυχος. Στέλνει ἀμέσως νὰ βγάλουν ἀπ' τὴ φυλακὴ τὸν μοναχὸ καὶ νὰ τοῦ τὸν φέρουν. Ἐκεῖνος μάλιστα μπορούσε νὰ περπατῇ ἀπ' τίς πληγὰς. Μόλις τὸν κῦτταξε

ὁ Πατριάρχης προσεκτικὰ στὸ πρόσωπο, θαύμασε, γιατί ἦταν ἀκριβῶς ἐκεῖνος ὁ μοναχός, ποῦ εἶχε δῆ στὸν ὕπνο του. Θέλησε τότε νὰ μάθῃ ἂν στὴν πλάτη του εἶχε τόσες πληγές, ὅσες εἶδε στὸ ὄνειρό του. Τὸν διέταξε λοιπὸν νὰ ζωσθῆ με μιὰ πετσέτα καὶ νὰ γυμνώσῃ τὴν πλάτη του. Τότε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὄχι μόνο θαύμασε γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν πληγῶν, μὰ καὶ γιὰ κάτι ἄλλο. Ξαφνικά, ἀφοῦ λύθηκε ἡ πετσέτα κι ἔπεσε κάτω, ὁ Πατριάρχης διαπίστωσε πὼς ὁ μοναχός ἐκεῖνος, — ὅπως ὁ Ὁριγένης κι ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων —, εἶχε ἐφαρμόσει ἀπὸ ὑπερβολικὸ ζῆλο κατὰ γράμμα τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιθ', 12). Ἔτσι ὁ ἅγιος Ἰωάννης πείσθηκε, πὼς οἱ κατηγορίες ἦταν ἀδίκες. Καθῆρσε τοὺς συκοφάντας καὶ τοὺς ἀπέκοψε ἀπ' τὴν Ἐκκλησία τρία χρόνια.

Ἄπ' τὸν μοναχὸ ὁ Πατριάρχης ζήτησε συγγνώμη γιὰ τὴν ἀδικία, ποῦ τοῦ ἔκαμε ἀπὸ ἄγνοια. «Τὸ μόνο, εἶπε, ποῦ δὲν σοῦ ἐπαινώ, εἶναι τὸ ὅτι γύριζες στὴν πόλι με μιὰ γυναίκα, ἂν καὶ φαίνεσαι νέος κι ἀκμαῖος. Ἔτσι ἔγινες σὲ πολλοὺς ἀφορμῆ σκανδαλισμοῦ».

Ὁ μοναχός τότε μετὰ μεγάλη ταπεινοφροσύνη κι εὐλάβεια τοῦ λέγει: «Δέσποτά μου, μάρτυς μου εἶναι ὁ Θεός, πὼς δὲν λέγω ψέματα. Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες βρισκόμουνα στὴ Γάζα. Ἐκεῖ καθὼς πῆγαινα νὰ προσκυνήσω τοὺς ἁγίους Κῦρο καὶ Ἰωάννη, με συνάντησε ἡ κόρη αὐτῆ. Ἔπεσε στὰ πόδια μου καὶ με παρακαλοῦσε νὰ δεχθῶ νὰ με συνοδεύσῃ. Ἦθελε νὰ γίνῃ χριστιανή, γιατί ἦταν Ἑβραία. Τότε μοῦ ἤλθαν στὸ νοῦ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, πὼς δὲν πρέπει νὰ περιφρονοῦμε τοὺς μικροὺς. Δέχθηκα νὰ με συνοδεύσῃ, γιατί, ὕστερα ἀπὸ ἀμφιταλάντευσι, εἶχα τὴν ἐσωτερικὴ μαρτυρία, πὼς τὴν ἔστειλε ὁ Θεός. Μιὰ τέτοια ψυχὴ, ποῦ ποθοῦσε νὰ γνωρίσῃ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔπρεπε νὰ χαθῆ. Ἄλλωστε εἶχα τὴν πεποίθησι, πὼς ἡ σωματικὴ μου κατάστασις δὲν διευκολύνει τὸν ἐχθρό, γιὰ νὰ μοῦ δημιουργήσῃ πειρασμό. Ἀφοῦ πῆγα στοὺς ἁγίους, τὴν ὠδήγησα στὸ νὰ κατηχηθῆ. Τώρα ἐπαιτῶντας τὴν ἔτρεφα καὶ ζητοῦσα εὐκαιρία νὰ τῆ στείλω σ' ἓνα παρθενῶνα».

Ὅταν ἄκουσε αὐτὰ ὁ ἅγιος Ἰωάννης, σκέφθηκε: «Στ' ἀλήθεια, πόσοι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ ὑπάρχουν, ποῦ μᾶς εἶναι ἄγνωστοι!». Θέλησε νὰ προσφέρῃ στὸν μοναχὸ ἑκατὸ νομίσματα, μὰ ἐκεῖνος δὲν τὰ δέχθηκε. Ὁ μοναχός, εἶπε, ποῦ ἔχει πίστι, δὲν χρειάζεται χρήματα. Ἐὰν ἀγαπᾷ τὰ χρήματα, αὐτὸ σημαί-

νει πῶς ἡ ψυχὴ του εἶναι ἔρημη ἀπὸ πίστι». Ἀφοῦ εἶπε αὐτά, προσκύνησε κι ἔφυγε.

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων συμβούλευε ὄλους νὰ εἶναι προσεκτικοὶ στὶς κρίσεις τους καὶ νὰ μὴ δίνουν ἀνεξέταστα σημασία καὶ προσοχὴ στὶς κατηγορίες ἐναντίον τῶν μοναχῶν.

ΑΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΟΙ “ΑΝΤΒΕΝΤΙΣΤΑΙ, ΚΑΙ ΟΙ “ΑΝΤΒΕΝΤΙΣΤΑΙ ΤΗΣ Ζ’ ΗΜΕΡΑΣ,

Ἡ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀθάνατος.

Ἐφ’ ὅσον ἐκ χωρίων τῆς Ἀγ. Γραφῆς καθίσταται φανερὸν ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθνησκόντων δὲν ἀναπαύονται, ἀλλ’ ἔχουν πνευματικὰς ἐκδηλώσεις, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἐπὶ γῆς ζωὴν, φυσικὸν εἶναι ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀθάνατοι. Ἡ ἀθανασία δὲν θὰ παρασχεθῇ, τρόπον τινά, ὡς δῶρον πρὸς ἐκείνας μόνον τὰς ψυχάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀξιωθοῦν τῆς σωτηρίας. Ὅλαι αἱ ψυχαὶ εἶναι φύσει ἀθάνατοι ἐκ δημιουργίας.

Ὁ Κύριος, κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆς εἰκόνης τῆς γενησομένης μελλούσης κρίσεως, ὠμίλησε σαφέστατα περὶ τῆς κληρονομίας τῆς βασιλείας ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν καὶ τοῦ πυρὸς τοῦ αἰωνίου ὑπὸ τῶν κακῶν (Ματθ. 25, 31-47). Ἐκ τούτου συνάγεται λίαν ἀκόπως, ὅτι καὶ οἱ κακοὶ καὶ οἱ ἀγαθοὶ θέλουν κληρονομήσει αἰωνίως ἀγαθὰ ἢ κακὰ, ἀναλόγως τοῦ πῶς ἐκ τῶν πράξεων των θὰ κριθοῦν. Ἄλλ’ ἡ αἰωνιότης τῆς κληρονομηθσομένης κολάσεως δὲν συνεπάγεται ἐξαφάνισιν τῶν ψυχῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, ὡς καὶ ἡ αἰωνιότης τῆς κληρονομίας τοῦ παραδείσου ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν δὲν συνεπάγεται εἰδικὴν δωρεάν τῆς ζωῆς πρὸς αὐτούς, καθ’ ὅτι ἡ ἀθανασία δι’ ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις εἶναι τι φυσικὸν διὰ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς οὐχὶ δὲ πρόσθετόν τι ἀγαθόν, ποῦ θὰ δοθῇ μόνον πρὸς τοὺς σεσωσμένους. Ἡ ἀφορῶσα εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν διδασκαλία τοῦ Κυρίου καταρρίπτει πλήρως τὴν περὶ τοῦ θνητοῦ τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ ἐκμηδενισμοῦ τῶν ψυχῶν τῶν μὴ σεσωσμένων κακοδοξίαν, ποῦ ἀκολουθοῦν πάντες οἱ Ἀντβεντισταί, καὶ ἀποδεικνύει τὴν φυσικὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀθανασίαν. Ἄλλως τε δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν ὁ ἄνθρωπος νὰ νοηθῇ ἄνευ ἀθανασίας, ἐφ’ ὅσον

ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα τοῦ ἀθανάτου Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ἐπὶ πλεόν, διὰ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς συνηγοροῦν πλεῖστα χωρία ἐκ τῶν Ἀγίων Γραφῶν.

Ὁ Κύριος, ὁμιλῶν διὰ τοὺς διωγμούς, οἵτινες θὰ ἠκολούθουν τοὺς ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου του καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του, εἶπε μεταξὺ ἄλλων· «μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι. Φοβήθητε δὲ μᾶλλον, τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γέννη» (Ματθ. 10, 28).

Ἄρα ἡ ψυχὴ δὲν ἀποκτείνεται καὶ τοῦτο διότι εἶναι ἀθάνατος, ἄλλως θὰ ἀπεκτείνετο. Θάνατος δὲ τῆς ψυχῆς καὶ ἀπώλεια αὐτῆς εἰς τὴν γέννηαν ἐνοοῦνται ἢ αἰώνιος κόλασις, εἰς ἣν θὰ καταδικασθοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ αἱ ψυχαί, αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ τύχουν τῆς σωτηρίας.

Ἀλλαχοῦ ἐν τῇ Ἀγ. Γραφῇ ἀναφέρονται, σχετικῶς μὲ τὸ ὅτι αἱ ψυχαὶ δὲν ἀποθνήσκουν ἀλλὰ ζοῦν, τὰ ἑξῆς: «Εγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων» (Ματθ. 22,32) καὶ «Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βράτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν» (Λουκ. 20,37-38). Ὁ πρωτομάρτυς καὶ πρωτοδιάκονος Στέφανος, καθ' ὃν χρόνον ἐλιθοβολεῖτο καὶ πρὶν ἢ ἀποθάνῃ εἶπε: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ δεξάι τὸ πνεῦμά μου» (Πράξ. 7,59). Ἦτοι παρεκάλεσε τὸν Σωτῆρα, καθ' ὃν χρόνον ἐγκατέλειπε τὸ πολιτοποιημένον καὶ θνητὸν σῶμά του ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπως δεχθῆ τὸ πνεῦμά του, ἥτοι τὴν ἀθάνατον ψυχὴν του. Εἰς ἑτέρας περιπτώσεις καὶ δὴ τῆς ἀναστάσεως ἀνθρώπων, πρῶτον ὑπὸ τοῦ Προφήτου Ἥλιου καὶ δεύτερον ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ρητῶς γίνεται λόγος περὶ ἐπιστροφῆς τοῦ πνεύματος ἢ τῆς ψυχῆς εἰς τὸ νεκρὸν σῶμα, ἐξ οὗ μετὰ βεβαιότητος συναγομεν, ὅτι τὸ πνεῦμα ἢ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου κέκτηται ἀθανασίαν καὶ ἀποχωρίζεται τοῦ σώματος κατὰ τὸν φυσικὸν αὐτοῦ θάνατον, πορευομένη εἰς τόπον προωρισμένον ἀσφαλῶς διὰ τὰς ψυχάς.

Τὰ χωρία ἔχουν ὡς ἀκολούθως: «Καὶ ἀνεβόησεν Ἥλιου καὶ εἶπε... καὶ ἐνεφύσησε τῷ παιδαρίῳ τρίς καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Κύριον καὶ εἶπε· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπιστραφήτω δὴ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδαρίου τούτου εἰς αὐτόν. Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ἀνεβόησε τὸ παιδάριον» (Γ' Βασιλ. 17,21-22). «Αὐτὸς δὲ (ὁ Κύριος) ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας

τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς ἐγείρου. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα» (Λουκ. 8,54 - 55). Τὸ πνεῦμα ἢ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος οὐσα δὲν συναποθνήσκει μετὰ τοῦ σώματος, ἀλλὰ πορεύεται ἀποχωρισμένη τοῦ σώματος πρὸς τὸν Θεόν, ὡς ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ σαφῶς πληροφοροῦμεθα. «Καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν, ὡς ἦν, καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Θεόν, ὅς ἐδωκεν αὐτό» (12,7). Ὡσαύτως ὁ Κύριος, ὁμιλήσας περὶ τοῦ ραγδαίως ἐλευσομένου θανάτου τοῦ ἄφρονος πλουσίου, διέστειλε περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ εἰπών· «ἄφρων, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ» (Λουκ. 12,20). Ἐπιτήθη ἡ ψυχὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου, διὰ τὴν συμπεριληφθῆ μετὰ τῶν κακῶς βιωσάντων. Ἀλλὰ δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος, ὅπως παραληφθῆ, ἐὰν συναπέθνησκε μετὰ τοῦ σώματος ἀφ' ἐνός, οὐδὲ ὁ Κύριος ἀφ' ἐτέρου διὰ τῆς παραβολῆς ἠθέλησε νὰ διδάξῃ τι περὶ τῆς προσωρινότητος τῆς τιμωρίας τῶν βιωσάντων ἀντιθέτως πρὸς τοὺς φυσικοὺς καὶ θείους νόμους. Ἐπὶ πλεον κατὰ τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου, ἄνθρωποι πρὸ πολλῶν ἑκατοντάδων ἐτῶν ζήσαντες παρουσιάζονται ζῶντες καὶ συνομιλοῦντες μετὰ τοῦ Χριστοῦ, «οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας» (Λουκ. 9,30).

Ἐκ πάντων τῶν προαναφερθέντων χωρίων καταδείκνυται σαφέστατα, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων ζοῦν, καὶ ὡς ζῶσαι δὲν ἀποθνήσκουν, οὐδὲ θὰ ἀποθάνουν, καθ' ὅτι ἔχουν πλασθῆ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀθάνατοι καὶ ἀναλόγως τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἔζησαν ἢ θὰ τιμωρηθοῦν αἰωνίως ἢ θὰ εὑρεθοῦν ἐν χειρὶ Θεοῦ, ὁπότε «οὐ μὴ ἄψεται αὐτὰς βάσανος» (Σοφ. Σολομ. 3,1).

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι πνευματικὴ καὶ οὐράνιος

Αἱ ἀντιλήψεις τῶν Ἀντβεντιστῶν περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅτι θὰ εἶναι ἐπίγειος εἰς τὴν κεκαθαρμένην διὰ πυρὸς γῆν καὶ ὅτι οἱ σεσωσμένοι θὰ ζήσουν αἰωνίως εὐτυχεῖς ἐπ' αὐτῆς, εἶναι παχυλαὶ καὶ ἀσύστατοι ἀντιλήψεις, δημιουργήματα μόνον τῶν πεπλανημένων ἐγκεφάλων τῶν Ἀντβεντιστῶν καὶ Χιλιαστῶν, καθ' ὅτι οὐδαμοῦ εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἀναφέρεται βαθμιαία ἀνάστασις πρῶτον τῶν δικαίων καὶ δεῦτερον τῶν ἁμαρτωλῶν. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑφὴν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, αὕτη θὰ εἶναι πνευματικὴ καὶ οὐράνιος, οὐχὶ δὲ ἐπίγειος.

Ἐν πρώτοις ὁ Κύριος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν θὰ ζήσουν αἰωνίως οἱ σεσωσμένοι, τὴν ὀρίζει ὡς «ἡτοιμασμένην ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» (Ματθ. 25, 34), δι' αὐτῶν δὲ τῶν λόγων ἀσφαλῶς δὲν ἐννοεῖ τὴν γῆν, ἢ ὅποια μετὰ τῶν οὐρανῶν θὰ παρέλθῃ καὶ θὰ ἐξαφανισθῆ. Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου ὁ ἀπό-

στολος Πέτρος βεβαιώνει τούς πιστούς λέγων· «οἱ οὐρανοὶ ροιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσονται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται». (Β' Περτ. 3,10). Ἄλλὰ καὶ ὁ Κύριος ὠμίλει διὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅταν ἔλεγεν· «ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι». Ὅπως δὲ ἔχρησιμοποιοῦν ἄλλην εἰκόνα, ἐὰν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ οὐδέποτε θὰ παρήρχοντο.

Ἐκτὸς αὐτῶν, ἡ πίστις τῶν Ἀντβεντιστῶν εἰς αἰώνιον ἀλλ' ἐπιγειον βασιλείαν μειώνει αὐτὴν ταύτην τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ὁποῖαν δίδει εἰς αὐτὸν ἡ Ἀγ. Γραφή, ἥτις διδάσκει ὅτι ὑπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη «κατ' εἰκόνα Θεοῦ», προσέτι δὲ καὶ «καθ' ὁμοίωσιν», ἥτοι μὲ προορισμὸν τὴν τάσιν τῆς ὁμοιώσεώς του μὲ τὸν Θεόν. Ἐξ ἄλλου ὁ Εὐαγγελιστὴς καὶ Θεολόγος Ἰωάννης ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἰδέας περὶ ἀνθρώπου σαφέστατα γράφει, ὅτι θὰ καταστῶμεν ὅμοιοι πρὸς τὸν Θεόν, «ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστι» (Α' Ἰω. 3,2). Ἐπιπροσθέτως, ἐὰν θὰ συνέβαινεν αἱ περὶ γηίνης αἰωνίου βασιλείας ἰδέαι νὰ πραγματοποιηθοῦν καὶ ἐὰν θὰ συνέβαινεν ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου νὰ εἶναι τόσον περιορισμένος καὶ ὁ ἄνθρωπος μὴ δυνάμενος φυσικῶς νὰ ἐξομοιωθῇ οὐδὲ πρὸς τοὺς ἀγγέλους, λόγῳ τοῦ ὁπωςδήποτε περιορισμοῦ του εἰς τὴν γῆν, οἱ ἄγγελοι θὰ ἦσαν τόσον ἀνώτεροι τοῦ ἀνθρώπου, ὡς πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν καὶ τὸν προορισμὸν, πὸν τίθενται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ; (Ματθ. 18,10) Καὶ πῶς ἐὰν οὕτως θὰ εἶχον τὰ πράγματα, ὁ Παῦλος θὰ ἐβεβαίωσεν τοὺς Κορινθίους, ὅτι οἱ πιστοὶ εἰς τὸν Χριστὸν θὰ ὑψωθοῦν τόσον ὥστε καὶ ἀγγέλους νὰ κρίνουν; (Α' Κορινθ. 6,3). Ὑπάρχουν ὅμως ἀπ' εὐθείας μαρτυρίαι μαρτυροῦσαι περὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ Παῦλος κατηγορηματικώτατα λέγει· «ἡμῖν τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλιπ. 3,20), ὁ δὲ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος διασώζει λόγους τοῦ Κυρίου περὶ αὐτοῦ λέγων· «ἐν τῇ ἀναστάσει (οἱ σωζόμενοι) ὡς ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ εἰσι» (Ματθ. 21,30) καὶ ἀλλαχοῦ, «τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν» (Ματθ. 13,43). Τέλος ἡ ὑπὸ τοῦ Κυρίου δοθεῖσα εἰς τὸν ληστὴν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὑπόσχεσις, «σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ» (Λουκ. 23, 43), καὶ τὸ τοῦ Παύλου, ὅτι οἱ ἐν τῇ γῇ «ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἄερα καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα» (Α' Θεσσαλ. 4,17), συνηγοροῦσιν ἰσχυρότατα περὶ τοῦ αἰωνίου καὶ τοῦ πνευματικοῦ, καθ' ὅτι ὁμιλοῦν σαφῶς περὶ αὐτῶν, ἀποκλείουν δὲ τὴν ἰδέαν περὶ ἐπιγείου βα-

σιλείας, ἥτις, ὅσον καὶ ἂν διατυποῦται ὅτι θὰ εἶναι τελεία, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἐν τῇ κυριολεξίᾳ (πνευματικῇ), ἀλλὰ μία, οὕτως εἶπεῖν, τελειότερα ἐπανάληψις τῆς ἐπὶ γῆς γνωστῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἄρχιμ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἦχος β'.

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης· Σταυρός, ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας· Σταυρός, βασιλεὺν τὸ κραταίωμα· Σταυρός, πιστῶν τὸ στήριγμα· Σταυρός, ἀγγέλων ἡ δόξα καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα.

Ἦχος πλ. α'.

Δεῦτε, λαοί, τὸ παράδοξον θαῦμα καθορῶντες, τοῦ Σταυροῦ τὴν δύναμιν προσκνησόμεν· ὅτι ξύλον ἐν παραδείσῳ θάνατον ἐβλάστησε· τὸ δὲ τὴν ζωὴν ἐξήνησεν, ἀναμάρτητον ἔχον προσηλωμένον τὸν Κύριον, ἐξ οὗ πάντα τὰ ἔθνη, ἀφθαρσίαν τρυγῶντες κραυγάζομεν· ὁ διὰ Σταυροῦ θάνατον καταργήσας καὶ ἡμᾶς ἐλευθερώσας, δόξα σοι.

Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς ἐκ τῶν τῆς γῆς ἀδύτων ἀνιστάμενον, τοῦ ἐν αὐτῷ παγέντος Χριστοῦ πιστοῦται τὴν ἀνάστασιν. Καὶ ἀνυψούμενον χερσὶν ἱεραῖς, τὴν αὐτοῦ πρὸς οὐρανοὺς καταγγέλλει ἀνύψωσιν, δι' ἧς τὸ ἡμέτερον φῶραμα ἐκ τῆς εἰς γῆν καταπτώσεως εἰς οὐρανοὺς πολιτεύεται. Διὸ εὐχαρίστως βοήσωμεν· Κύριε, ὁ ὑψωθείς ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ συννύσας ἡμᾶς, τῆς οὐρανόθεν χαρᾶς ἀξίωσον τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Ἦχος πλ. β'.

Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, χριστιανῶν ἡ ἐλπίς, πεπλανημένων ὁδηγέ, χειμαζόμενον λιμῆν, ἐμπολέμοις νίκος, οἰκουμένης ἀσφάλεια, νοσοῦντων ἰατρέ, νεκρῶν ἡ ἀνάστασις, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον προέρχεται ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου καὶ πιστοὶ εἰσδέχονται αὐτὸν ἐκ πόθου, καὶ λαμβάνουσι ἰάματα ψυχῆς τε καὶ σώματος καὶ πάσης μαλακίας. Αὐτὸν ἀσπασώμεθα τῇ χαρᾷ καὶ τῷ φόβῳ· φόβῳ διὰ τὴν ἁμαρτίαν, ὡς ἀνάξιοι ὄντες· χαρᾷ δὲ διὰ τὴν σωτηρίαν, ἣν παρέχει τῷ κόσμῳ, ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγεὶς Χριστὸς ὁ Κύριος, ὁ ἔχων τὸ μέγα ἔλεος.

ΤΟ Α΄ ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΗΘΥΜΝΗΣ

Τὴν 16ην, 17ην καὶ 18ην Ἰουλίου 1956 ἐγένετο ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Λειμῶνος τὸ πρῶτον Ἱερατικὸν Συνέδριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μηθύμνης, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Κωνσταντίνου. Τὴν 9ην πρωϊνὴν τῆς 16ης ἐψάλη ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας ἐπιμνημόσυνος δέησις πρὸ τοῦ ἡρώου, τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Μητροπόλεως, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος πεσότων, μετὰ βαθείας δὲ συγκινήσεως ὅλος ὁ Κλήρος ἐψάλε τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη αὐτῶν» καὶ κατέθεσε στέφανον ἀπὸ κλάδους φοινίκων καὶ ἄνθη. Μετὰ τὴν δέησιν ἅπαντες, ἐπιβιβασθέντες λεωφορείων, ἀνεχώρησαν διὰ τὴν Ἱερὰν καὶ ἱστορικὴν Μονὴν Λειμῶνος. Πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς σεβασμίας Μονῆς ἐψάλη τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰγνατίου Ἀρχιεπισκόπου Μηθύμνης, ἰδρυτοῦ τῶν ἱερῶν Μονῶν Λειμῶνος καὶ Μυρσινιωτίσσης. Κατόπιν τούτου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐτέλεσε Τρισάχιον πρὸ τῆς προτομῆς τοῦ ἔθνομάρτυρος Εὐθυμίου Ἀγριτέλλη, Ἐπισκόπου Ζήλων τῆς Ἀμασειᾶς, κατακρευρογγθέντος ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἀκολούθως ἐψάλη δοξολογία εἰς τὸ καθολικὸν τῆς Μονῆς. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὁ Σεβασμιώτατος, χαίρετίσας τοὺς Συνέδρους, ἔκαμε τὴν ἑναρξιν τοῦ Συνεδρίου. Ἐστάλη τηλεγράφημα πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ Πρόεδρον τῆς Π.Ε.Ε.Κ., εἰς τὸ ὁποῖον ἐζητήθη ἡ εὐλογία τῆς Α. Μακαριότητος καὶ ἡ ἐνίσχυσις αὐτοῦ πρὸς λύσιν τῶν παντοειδῶν προβλημάτων τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Ἐπίσης ἐξεδηλώθη ἡ συμπάθεια καὶ ἡ συμπαραστάσις πρὸς τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀδελφούς ἡμῶν Κυπρίους. Ἐτερον τηλεγράφημα ἐστάλη πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα οὗτος, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκτρὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, προβῆ εἰς ριζικὴν ἐπίλυσιν τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων αὐτοῦ. Ὡσαύτως τηλεγραφήματα ἐστάλησαν πρὸς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Μυτιλήνης, Λήμνου καὶ Σιατίστης, προερχομένους ἐκ τῆς σεβασμίας καὶ γεραρᾶς Μονῆς Λειμῶνος καὶ πλείστας ὑπηρεσίας προσενεγκόντας εἰς τὴν Ἐπαρχίαν καὶ τὴν Ἱερὰν Μονήν.

Πρῶτος ὠμίλησεν ὁ αἰδεσ. Οἰκονόμος Πλάτων Ζαφεύρογλου, Ἐφημέριος Πέτρας, ὅστις εἰσηγήθη ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ὁ Ἱερεὺς καὶ τὸ κήρυγμα». Κατόπιν ὠμίλησε διὰ μακρῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, τονίσας, ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ γίνηται κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου καὶ εἰς τὰ μικρότερα χωρία τῆς Ἐπαρχίας του. Τὴν μεσημβρίαν παρετέθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς γεῦμα πρὸς

τοὺς αἰδεσιμωτάτους Συνέδρους, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ Σεβασμιώτατος καὶ ἅπας ὁ Κλήρος τῆς ἐπαρχίας.

Μετὰ μεσημβρίαν ὠμίλησεν ὁ καθηγητῆς κ. Σακαλῆς μὲ θέμα: «Ὁ Ἱερεὺς καὶ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα». Τὸ ἑσπέρας ἐψάλη Μέγας πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, καθ' ὃν ἔλαβον μέρος οἱ περισσότεροι τῶν ἱερέων, οἱ δὲ λοιποὶ ἔψαλαν εἰς τοὺς χορούς.

Τὴν 17ην ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν, καθ' ἣν ὠμίλησας ἀπηύθυνεν ὑποθήκας καὶ προτροπὰς πρὸς τοὺς συνέδρους. Κατὰ τὴν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν ἔλαβον μέρος ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἐφημέριοι, οἱ δὲ μὴ λειτουργήσαντες ἐκοινώνησαν καὶ αὐτοὶ φέροντες ἐπιτραχήλιον. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς θείας λειτουργίας ὁμιλητῆς ἦτο ὁ αἰδ. Οἰκονόμος Γεώργιος Ράλλης, Ἐφημέριος τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ Καλλονῆς, μὲ θέμα: «Ὁ Ἱερεὺς καὶ ἡ φιλοanthρωπία ἐν τῇ ἐνορίᾳ του». Τὸ ἀπόγευμα ὁμιλητῆς ἦτο ὁ Παν. Ἀρχιμ. Παῦλος Μαντζουράνης, ἐπίσης Ἐφημέριος τοῦ μητροπ. ναοῦ Καλλονῆς, μὲ θέμα: «Ὁ Ἱερεὺς ὡς λειτουργὸς τῶν Μυστηρίων».

Τὴν 18ην Ἰουλίου ἐτελέσθη ἱερατικὸν συλλεῖτουργον, κατὰ τὸ ὁποῖον πάλιν ἐκοινώνησαν τῶν ἀχράντων Μυστηρίων ἅπαντες οἱ Ἱερεῖς. Μετὰ τὸ πέρασ αὐτοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, μεταβάς μεθ' ὅλου τοῦ Κλήρου εἰς τὸ κοιμητήριον τῆς Μονῆς, ἐτέλεσε Τρισάγιον ἐπὶ τῶν τάφων τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς. Οὕτως ἑτεροματίσθη τὸ Α' Ἱερατικὸν Συνέδριον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μηθύμνης.

Οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὸ Α' Ἱερατικὸν Συνέδριον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μηθύμνης μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου αὐτῶν κ. Κωνσταντίνου.

ΔΙΑ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΑΠΟΤΟΜΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΙΑΣ ΚΕΦΑΛΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ Ἰωάννου

(29 Αὐγούστου 1956)

« Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου »
(Λουκ. α' 18)

Ὅταν ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀπεστάλη παρὰ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν Ζαχαρίαν τὸν ἱερέα, διὰ τὰ τοῦ ἀναγγελίῃ ὅτι εἰσηκούσθη ἡ δέησις του καὶ θ' ἀποκτήσῃ πλῆρον, εἰς τὸ γῆρας του, υἱόν, δὲν παρέλειψεν ὁ Ἀρχάγγελος νὰ προείπῃ καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ παιδίου, τὸ ὅποιον θὰ ἐγεννᾶτο· διεβεβαίωσε δὲ περὶ αὐτοῦ (κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ), ὅτι « οὗτος ἔσται μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ».

Τὴν διεβεβαίωσιν δὲ ταύτην ἐπανελάβε βραδύτερον καὶ ὁ Κύριος, ὅταν ἔλεγε δημοσίᾳ περὶ τοῦ Προδρόμου, ὅτι « οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ».

Ἄλλὰ ποῖοι λοιπὸν εἶναι οἱ τίτλοι τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οἱ καθιστῶντες αὐτὸν μέγαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; Τοῦτο ἄς μελετήσωμεν σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ αὐτοῦ.

Α'.

1. Ὁ ἅγιος βίος του· αὐτὸς ἀποτελεῖ πάντοτε τὸν πρῶτιστον ὅρον διὰ τὰ κληθῆ κανεῖς μέγας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· « ὃς ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν αὐρανῶν », εἶπεν ὁ Κύριος. Καὶ ὁ Πρόδρομος πρῶτον ἐποίησε καὶ κατόπιν ἐδίδασκε· πρῶτον παρουσίασε βίον ἅγιον καὶ κατόπιν ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀγιότητος, ὑπὲρ τῆς ὁποίας μετὰ θαυμαστοῦ ζήλου ἠγωνίσθη. Ἐξῆς ὡς ἄγγελος μάλλον ἢ ὡς ἄνθρωπος.

Ἐχὼν ὡς κατοικίαν τὴν ἔρημον, διῆγε βίον προσευχῆς καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸν Θεόν.

Τὰ ἀγαθὰ καὶ αἱ δόξαι τοῦ κόσμου δὲν εἴλκυον τὴν καρδίαν του, ἥτις ἦτο παραδεδομένη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸν Θεόν. Νεκρὸς πρὸς τὸν κόσμον καὶ τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου, ἐξῆς ἀποκλειστικῶς διὰ τὸν Θεόν καὶ τὸ θέλημά Του. Ἀξιοθαύμαστος εἶναι ἡ ἄκρα λιτότης καὶ ἡ αὐστηροτάτη ἐγκράτεια τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἡ τροφή του πτωχοτάτη, « ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον »· τὸ ἔνδυμά του ἀπέριττον καὶ πενιχρόν, « ἐν δεδεδυμένῳ τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ ».

Τοιοτοτρόπως, ἐν ᾧ περιώριζεν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὴν μέριμναν διὰ τὴν συντήρησίν του, ἀφιέρωνεν ὅλον τὸν χρόνον καὶ τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ.

Ἐπίσης αξιοθαύμαστος εἶναι ἡ μεγάλη ταπεινώσις αὐτοῦ. Ἐν ᾧ ἤδη εἶχεν ἀποκτήσει τοιαύτην φήμην παρὰ τῷ λαῷ, ὥστε ἐνομιζέτο ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ Μεσσίας· καὶ ἐν ᾧ ἀπελάμβανε τοιοῦτου σεβασμοῦ παρὰ τοῦ λαοῦ, ὥστε νὰ μὴ τολμᾷ οὐδ' ὁ Ἡρόδης νὰ τὸν θίξῃ καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐπίσης, λέγοντες, « φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην », αὐτὸς δὲν δυσκολεύεται νὰ ὁμολογήσῃ

δημοσία, ὅτι δὲν εἶναι ἄξιος ἀψύχας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων» τοῦ Ἰησοῦ· καὶ νὰ διακηρύξῃ ὅτι «ἐκεῖνον δεῖ ἀυξάνειν ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι». Πόσον καλῶς εἶχεν ἐννοήσει ὁ θεῖος Πρόδρομος, ὅτι «ὅς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας» πρέπει νὰ τάξῃ ἑαυτὸν πρὸς ἑσχατὸν!... Αὕτη ἐν ὀλίγοις ἤτο ἡ ἀρετὴ τοῦ Ἰωάννου, ἡ συνιστώσα τὸν πρώτον τίτλον τοῦ κατὰ Θεὸν μεγαλείου του.

2. Τὸ ἔργον καὶ ὁ ἅγιος ζήλος του. Ἄλλ' ὁ Βαπτιστὴς εἶναι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου ἐξ Ἰσοῦ καὶ διὰ τὸ ἔργον του. Συνίσταται δὲ τοῦτο, ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὸ κήρυγμα αὐτοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ἀντίδρασίν του κατὰ τοῦ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡθικῶς κακοῦ, ὅπουδῆποτε συνήντα αὐτό. Εἰς ἀμφοτέρα ἐπέδειξε ζῆλον ἐνθεον, ἀξιοθαύμαστον. Τὸ κήρυμά του συνοψιζόμενον κυρίως εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις, «μετανοεῖτε, ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», ἐχαρακτήριζεν ὁ ζῆλος, ἵνα «πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψῃ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν... ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον» (Λουκ. α', 16-17). Τῷ ὄντι δὲ τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἀνάλογα τοῦ ζήλου του. Πλήθη λαοῦ συνέρρεον πρὸς τὸν Ἰορδάνην, διὰ νὰ ἀκούσουν τὸν κήρυκα τῆς ἐρήμου καὶ πολλοὶ ἤρχιζον νὰ δεικνύουν σημεῖα τῆς μετανοίας των, βαπτιζόμενοι ἐν τῷ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐξομολογοῦμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὅποιον εἶναι περισσότερον χαρακτηριστικὸν ἐκ τῆς κοινωνικῆς δράσεως τοῦ Προδρόμου, εἶναι ἡ μετὰ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως ἀντίδρασις αὐτοῦ κατὰ τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἀνηθικότητος καὶ τῆς ἀνομίας καθόλου.

Δὲν ἐφείδeto οὐδενός. Ἐκαυτηρίαζεν ἡ γλῶσσά του πάντα παρεκτρεπόμενον. Τί, ἐὰν εὐρέθη ἀντιμέτωπος τῶν ἰσχυόντων; «Ὁ φεις, γεννηήματα ἐχιδνῶν» ὠνόμασε τοὺς Φαρισαίους (πανισχύρους τότε, ἀφοῦ κατάρθρωσαν νὰ θανατώσουν τὸν Ἰησοῦν). «Ὁὐκ ἔξεστὶ σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου», ἐφώνάζε πρὸς τὸν βασιλέα Ἡρώδη (μὴ φοβούμενος τὴν ἀσυδοσίαν τῶν τότε βασιλέων) δυνάμενον νὰ θανατώσῃ αὐτόν. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς σὲ νὰ δίδῃς τοιοῦτο παράδειγμα εἰς τὸν λαόν. Ὅμοίως ἤλεγχε καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀντινομίαν, ὅπουδῆποτε τὴν συνήντα. Ἄλλ' ἀντεμετώπισε τὴν ὀργὴν τῶν Φαρισαίων, τὴν μῆνιν καὶ τὴν μανίαν τῆς Ἡρωδιάδος· τί μὲ τοῦτο ὅμως; Προσέλαβε καὶ ἕτερον τίτλον, διὰ νὰ εἶναι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.

3. Τὸν τίτλον τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου. Γνωρίζετε τὰς λεπτομερείας. Εἰς συμπόσιον, κατὰ τὴν ἐπέτειον τῶν γενεθλιῶν τοῦ Ἡρώδου, καὶ εἰς ἐπιβράβευσιν τοῦ χοροῦ τῆς θυγατρὸς τῆς Ἡρωδιάδος, ἀποκεφαλίζεται ὁ Βαπτιστὴς, διὰ νὰ λάβῃ τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ πῖνακι ἢ νεαρὰ χορεύτρια, μᾶλλον δὲ διὰ νὰ κορέσῃ τὸ ἐκδικητικὸν της πάθος ἢ μητέρα της ἢ Ἡρωδιάς, ἢ συμβουλευσασα τὴν κόρην της νὰ ἐκμεταλλευθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοὺς ὄρκους καὶ τὰς δημοσίας ὑποσχέσεις τοῦ Ἡρώδου.

Β'.

Καὶ αὐτοὶ μὲν εἶναι οἱ λόγοι, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ Ἰωάννης ἀνεδείχθη «μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου».

Πάντες ὅμως οἱ τίτλοι οὗτοι τοῦ Προδρόμου ἀποτελοῦν μίαν μεγάλην διαμαρτυρίαν διὰ τὴν ἡθικὴν κατάπτωσιν καὶ τῆς συγχρόνου ἡμῶν κοινωνίας.

Ὁ ἅγιος βίος του βοᾶ και κράζει κατὰ τῆς ἀμαρτωλῆς ζωῆς, ἡ ὁποία δὲν σπανίζει δυστυχῶς.

Τὸ κήρυγμά του, «μετανοεῖτε...», εἶναι ἐξόχως ἐπίκαιρον σήμερα, ὅποτε ὑφιστάμεθα και τόσας θλιβεράς συνεπειάς τῆς ἀμαρτίας και τοῦ ἠθικοῦ ἐκτροχιασμοῦ τῆς γενεᾶς ἡμῶν. Ἡ ἀντίδρασις και ὁ ἐλεγχος αὐτοῦ ἐναντίον πάσης ἀνηθικότητος και ἀδικίας εἶναι και διὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν καυτήριον τῶν αὐτῶν πράξεων. Ἐὰν εἶχομεν ἀνοικτούς τοὺς ὀφθαλμοὺς και τὰ ὄτα τῆς ψυχῆς, διὰ νὰ ἴδωμεν ἐν μέσῳ ἡμῶν τὸν θεῖον Πρόδρομον, ἀσφαλῶς θὰ ἠκούομεν ἐξ αὐτοῦ ταῦτα:

Ἡ αὐστηρότης και λιτότης τοῦ βίου μου ἄς εἶναι δι' ὑμᾶς ἐνίσχυσις, ἐὰν εὐρίσκεσθε ἰδίως ἐν μέσῳ ὀρισμένων στερήσεων.

Ἡ πρόσκλησις εἰς μετάνοιαν ἄς μὴ ἀκουσθῆ ὡς «φω ν ἡ β ο ὦ ν τ ο ς ἐ ν τ ῆ ἑ ρ ῆ μ ο ς» και εἰς ὄτα μὴ ἀκούοντων, ἐὰν θέλετε («ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς»).

Και οἱ δριμεῖς ἐκεῖνοι ἐλεγχοὶ τῆς ἀδικίας και τῆς ἐκμεταλλεύσεως και τοῦ δόλου και τῆς ὑποκρισίας εἰς πόσους ἐνόχους τούτων θὰ ἠδύνατο ν' ἀπειθουθοῦν, διὰ νὰ εἶπουν πρὸς αὐτούς: «ὄφεις, γεννημένα ἐχιδνών»;

Νὰ εἴπωμεν και τὸ ἄλλο; Εἰς πόσους, δυστυχῶς, ἔχει θέσιν ὁ ἐλεγχος τοῦ Ἡρώδου και τῆς Ἡρωδιάδος, «οὐκ ἔξεστὶ σοι εἶναι τὴν γυναῖκα...»!...

Ἄλλὰ και κάθε ἀμαρτωλὸς ἐλέγχεται ὅπωςδῆποτε ἐκ τοῦ βίου, τοῦ κηρύγματος και τῆς πυρίνης γλώσσης τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ἐν ᾧ συγχρόνως ἐξ αὐτοῦ παρακινούμεθα οἱ πάντες εἰς ζωὴν ἁγίαν, εἰς μετάνοιαν και ἀντίδρασιν κατὰ τοῦ ἠθικοῦ ἐκτροχιασμοῦ ἡμῶν αὐτῶν και τῆς κοινωνίας.

*

Δὲν ἔχομεν ἡμεῖς νὰ φοβηθῶμεν μαρτύριον διὰ τὴν ἀντίδρασιν ταύτην. Δὲν θὰ ζητηθῆ ἀπὸ καμμίαν Ἡρωδιάδα ἡ κεφαλὴ μας ἐπὶ πίνακι... Τούναντιον. Ἐλπίς καλυτέρας αὔριον. Ἐλπίς λυτρώσεως ἐκ τῶν ποικίλων δεινῶν ἐκπηγάξει ἀπὸ τὴν συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ. Ἐλπίς, τέλος, αἰωνίου και ἀτελευτήτου μακαριότητος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Κυριακὴ Ι' Ματθαίου

(2 Σεπτεμβρίου 1956)

«...Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν».

Βαρεῖα ἡ ἀπάντησις αὐτὴ τοῦ Κυρίου εἰς ἐρώτησιν τῶν μαθητῶν Του, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν των εἰς τὴν προσπάθειαν νὰ θεραπεύσουν τὸ δαιμονιζόμενον παιδί. Τὸ ἐθεράπευσε μὲν ὁ Κύριος; ἀλλ' οἱ μαθηταὶ Τὸν ἐρωτοῦν («κατ' ἰδίαν...διὰτί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό») (δηλ. τὸ δαιμόνιον); Και λαμβάνουν τὴν βαρεῖαν ἀπάντησιν: «διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν». Ἦσαν λοιπὸν ἀπιστοὶ οἱ μαθηταὶ; Μὴ γένοιτο. Εἶχαν ἄλλως τε ἀκολουθήσει μὲ τόσῃ ἀφοσίωσιν τὸν Κύριον. Και εἶχαν ἐξ ἄλλου ἀποδείξει εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἐνεργὸν τὸ θαυματουργικὸν χάρισμα, διὰ τοῦ ὁποίου τοὺς εἶχε ἐφοδιάσει ὁ Κύριος, ὥστε ἦτο ἐπαρκῶς μεμαρτυρημένη ἡ πίστις των.

Ἄνθρωποι ὅμως ἦσαν και εἶναι ἀνθρώπινον νὰ παρουσιάζωνται διαλείψεις και εἰς τὰ ἀγιώτερα συναισθήματα, και εἰς τὰς πνευματικωτέρας καταστάσεις. Αὐτὸ ἔπαθον ἐν προκειμένῳ οἱ μαθηταί. Πρὸς στιγμὴν ἐκλο-

νίσθησαν. Ἰσως διότι ἔλειπεν ὁ Κύριος (εἰς τὸ Θαβώρ, μετὰ τῶν τριῶν θερμουργῶν μαθητῶν, διὰ τὴν Μεταμόρφωσιν). Ἰσως καί, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ βαρείας θαυματουργίας, ἦσαν διστακτικοὶ ὡς πρὸς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ θαυματουργικοῦ των χαρίσματος ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς. Καὶ δι' αὐτὸ ἀπέτυχον.

1. Ὡ! αὐτοὶ οἱ προσωρινοὶ κλονισμοὶ τῆς πίστεως, αὐτὲς οἱ στιγμι-αἶες διαλείψεις τῆς πίστεως, πόσα δυσάρεστα προκαλοῦν.

Ν' ἀναφέρωμεν πρώτῃν τὴν περίπτωσιν τῶν θλίψεων καὶ τῶν δοκιμασιῶν, εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὁποίων πολλοὶ χριστιανοὶ (πιστοὶ ἀναμφιβόλως) καταλαμβάνονται ὑπὸ τύχης ἀπελπισίας, ὥστε νὰ καθίσταται φανερόν ὅτι ὑπέστησαν διάλειψιν πίστεως; Κυριαρχεῖ πολλάκις τόσον ἡ θλίψις καὶ ἡ ἀγωνία, ὥστε ὁ ἄνθρωπος φαίνεται ὡς νὰ ἐλησμόνησε διὰ μιᾶς πᾶσαν «ἐλιζομένων ὑπὸ στασιν» καὶ ὡς νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἀκούσῃ τὴν παρηγορίαν τῆς πίστεως.

Νὰ εἰπῶμεν ἔπειτα διὰ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὰς διαφόρους περιπτώσεις τῶν ἐπιδιώξεόν μας; Ὡς ἄνθρωποι εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχωμεν τὰς ἐπιδιώξεις μας. Εἴτε διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνοδον τὴν κοινωνικὴν· εἴτε διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τὴν οἰκογενειακὴν· εἴτε διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν παντὸς ἀγαθοῦ πόθου. Δὲν παρουσιάζονται ἐν τούτοις πάντοτε ρόδινα τὰ πράγματα. Συχνότατα συμβαίνουν ἀποτυχίες καὶ διαψεύσεις ἐλπίδων. Τί γίνεται τότε; Ὅχι ὀλίγοι δυστυχῶς, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καταφεύγουν πολλάκις εἰς ἀβαρίας ἠθικάς, εἰς πράξεις παρὰ συνείδησιν, εἰς ἐλευθεριότητα καὶ τὰ παρόμοια, διὰ νὰ ἐπιτύχουν δι' αὐτῆς τῆς ὁδοῦ, ὡς νομίζουσιν, τὸ ποθούμενον, λησμονοῦντες τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἄλλας σχετικὰ πληροφορίας τῆς πίστεως (ὅτι ἴσως δὲν εἶναι συμφέρον, δὲν εἶναι θέλημα Θεοῦ κ.τ.τ.).

Διὰ τὰς περιπτώσεις· τόσον τῶν θλίψεων ὅσον καὶ τῶν ἀποτυχιῶν εἰς τὰς ἐπιδιώξεις μας ἰσχύουν οἱ λόγοι τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οἱ λέγοντες εἰς τοὺς πιστοὺς νὰ ἔχουν πάντοτε ὑπ' ὄψιν των, ὅτι «ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταίσχυνει». Ἐξετάσεις πίστεως δίδομεν εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς. Ὅχι λοιπὸν διάλειψις καὶ υποβάθμισις πίστεως, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀξιοποίησις αὐτῆς καὶ ἐφαρμογὴ εἰς τὰς περιστάσεις ἀπαιτεῖται καὶ ἐπιβάλλεται, ὅποτε καὶ θὰ ὑπάρξῃ πράγματι ὑπομονή, δοκιμὸς χριστιανικῆς ὑπόστασις, ἐλπίδος προοπτικῆ καὶ δικαίωσις ἐλπίδων ἀκατάσχυντος, κατὰ τὴν προμνημονευθεῖσαν κλίμακα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ἀκόμη σοβαρωτέρα εἶναι ἡ περίπτωσις τῶν διαλείψεων τῆς πίστεως κατὰ τὴν ὥραν τῆς κυριαρχίας κάποιου πάθους. Δὲν εἶναι ἀπιστος ὁ κυριεωμένος ἀπὸ τὰ πάθη του (ὁ θυμώδης, ὁ βλάσφημος, ὁ σαρκικὸς ἄνθρωπος). Ἀπόδειξις ὅτι συνηθέστατα μετανοεῖ εὐθὺς ἀμέσως καὶ λυπεῖται, διότι ἐκινήθη ἀπὸ τὸ πάθος. Τὴν ὥραν ὅμως τοῦ πάθους τυφλώνεται, λησμονεῖ τὸ πᾶν. Καθῆκον, τιμὴ, ἀξιοπρέπεια, ἠθικὰς ἀρχές, συνέπειαι, ὅλα ἔχουν παραμερισθῆ ἐντὸς του· τὸ πάθος κυριαρχεῖ· ποῦ νὰ ἀκούσθῃ ἡ φωνὴ τῆς πίστεως; ποῦ σκέψις περὶ Θεοῦ, περὶ συνειδήσεως, περὶ ψυχῆς κ.τ.τ.; Πόσοι παράγοντες ἀτονοῦν κατὰ τὴν διάλειψιν αὐτὴν ποῦ δημιουργεῖ τὸ πάθος!

2. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ σοβαρῶς τὸ φαινόμενον αὐτό. Διότι ἡ συνεχὴς υποβάθμισις τῆς ζωῆς πίστεως ἀφαιρεῖ ὅλον τὸν δυναμισμόν αὐτῆς. Εἴπε σχετικῶς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦ Ἁπ. Ἰακώβου, ὅτι «ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστίν», διὰ νὰ ἐπιστήσῃ ἀκριβῶς

τὴν προσοχὴν μας καὶ νὰ κατανοήσωμεν, ὅτι ἡ πίστις δὲν νοεῖται ὡς θεωρητικὴ κατάστασις μόνον καὶ ὡς φρόνημα ἑσωτερικόν, ἀλλὰ καὶ ὡς κίνητρον ἰσχυρὸν πρὸς πράξεις καὶ ἔργα καὶ ἐφαρμογὴν καὶ βίωσιν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν. "Ἄν λείψῃ τὸ στοιχεῖον αὐτό, ἡ πίστις εἶναι νεκρά. "Ἄν εἰς τὰ προβλήματα καὶ τοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς δὲν ἔχη τὸν λόγον ἡ πίστις τοῦ χριστιανοῦ, διὰ νὰ τὸν συγκρατήσῃ ἀπὸ κάτι κακῶν ἢ διὰ νὰ τὸν ὠθήσῃ σὲ κάτι ἀνώτερον, εἰς τὸ καθήκον τῆς στιγμῆς, τότε ἔχει ἀχρηστευθῆ ἡ πίστις, δὲν γίνεται ἀξιοποίησις αὐτῆς, εἶναι πίστις νεκρά καὶ ὄχι ζῶσα. Πῶς νὰ ἴδῃ τότε ὁ κόσμος, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἡ πίστις διὰ τὸν χριστιανὸν «δύναμις Θεοῦ ἐστίν»;

Διὰ νὰ κατανοήσωμεν πληρέστερον τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν, ἃς σκεφθῶμεν, ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὸν 20ὸν αἰῶνα μ. Χ., ὅτι ἡ κοινωνία μας ὀνομάζεται χριστιανικὴ, ὅτι ὅλος σχεδὸν ὁ πεπολιτισμένος (;) κόσμος λέγεται χριστιανικός. Παρὰ ταῦτα εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ δείκτης τῆς ζωῆς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνικῶν κάθε ἄλλο δεικνύει παρὰ χριστιανικὴν κατεύθυνσιν, πλην ἐξαιρέσεων ἀτόμων καὶ ομάδων ποὺ δὲν ἀναιροῦν τὸν κανόνα. Ἐσκέφθημεν ἄρα γέ ποτε, πῶς θὰ ἦταν ἡ κοινωνία καὶ ὁ κόσμος, ἂν οἱ λεγόμενοι χριστιανικοὶ λαοὶ ἦσαν πράγματι τοιοῦτοι; Καὶ διηρωτήθημεν ἄρα γε τί πταίει ποὺ δὲν ἔχουν ἐχρηστιασθῆ ἀκόμη — ἐν 20ῷ αἰῶνι — οἱ λαοὶ καὶ αἱ κοινωνίαι; Πταίει ἀκριβῶς τὸ ὅτι ὁ τίτλος καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ χριστιανοῦ μένει κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνεβήγντος. Μένει ὡς ἀπλοῦς διάκοσμος εἰς τὴν ζωὴν τῶν πολλῶν, κάποια παροδικὴ καὶ στιγμιαία, ξηρὰ καὶ τυπικὴ, χριστιανικὴ ἐκδήλωσις, ἐν ᾧ ὤφειλε νὰ εἶναι σταθερῶς καὶ ἀδιαλείπτως δείκτης προσανατολισμοῦ ἀνά πᾶν βῆμα τῆς ζωῆς μας, ὁ χριστιανικός ὑπογραμμός, ὅποτε θὰ εἶχε συντελεσθῆ ἀσφαλῶς ἢ ἐν Χριστῷ ἀνάπλασις καὶ ἀνακαίνισις τοῦ κόσμου.

3. Τέλος, διὰ τὴν εἰδικωτέραν περίπτωσιν ποὺ ἀνεφέραμεν, τῆς ἐπικρατήσεως πολλὰκις κάποιου πάθους εἰς βάρος τῆς ἀδρανούς τότε πίστεως, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ἡ τυχὸν συνέχισις καὶ παράτασις τῆς καταστάσεως αὐτῆς δημιουργεῖ πλήρη ἐκτόπισιν τῆς πίστεως ὑπὸ τοῦ πάθους. Ἡ πίστις — ὅπως καὶ ἡ συνείδησις — ἔχει τὴν ἐξῆς εὐαίσθητον πλευρὰν. Ὅπως ἓνας λεπτός καὶ εὐγενὴς ἄνθρωπος κάμνει μίαν ὑπόδειξιν καὶ σύστασιν εἰς τὸν πλησίον, καί, ἐὰν δὲν εἰσακουσθῆ, ἐπανέρχεται μὲν ἴσως, ἀλλὰ κάθε φοράν μὲ ὀλιγώτερον θάρρος καὶ μὲ περισσοτέραν λεπτότητα καὶ ἐφεκτικότητα, μέχρις ὅτου πάσῃ τελείως νὰ ἐνοχλῆ μὲ ὑποδείξεις καὶ συστάσεις τὸν ἀδιόρθωτον, ἔτσι καὶ ἡ πίστις (καὶ ἡ συνείδησις). Ὑποδεικνύουν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ καθήκον καὶ τὸν ἀποτρέπουν ἀπὸ παντὸς πάθους. Κάθε νέα ὅμως νύξις των εἶναι ἀσθενεστέρα τῆς προηγουμένης, εἰς τρόπον ὡστε παρατεινομένης τῆς ὑποδουλώσεως εἰς τὸ πάθος, σβήνει σιγὰ-σιγὰ ἢ φωνὴ τῆς πίστεως ἢ ἀνακαλοῦσα εἰς τὴν χριστιανικὴν δεοντολογίαν καὶ εὐπρέπειαν τὸν παρεκτρέπομενον. Τὸ πάθος ἐξετόπισε τὴν πίστιν. Καὶ ἀρχίζουν τότε οἱ ἀμφιβολίαι καὶ οἱ ταλαντεύσεις ἐπὶ αὐτῶν τούτων τῶν ζητημάτων τῆς πίστεως, ὡς ἀπανενοημένα διαβήματα ἀνθρώπων, ποὺ θέλουν ν' ἀπαλλαγοῦν ὀλοτελῶς ἀπὸ κάθε ἐλεγγον συνειδήσεως καὶ ἀπὸ κάθε ἐφιαλτικῆν ἐνόχλησιν τῆς πίστεως. Συνήθως δυστυχῶς καὶ τυπικῆ ἐπανάληψις τῆς διαπιστώσεως τοῦ ψαλμωδοῦ: «Εἶπεν ἄφρων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὐκ ἔστι Θεός».

Προσοχὴ λοιπόν, ἀγαπητοί, καὶ εἰς τὰς στιγμιαίας διαλείψεις τῆς πίστεως. Εἴτε ἐν ὥρᾳ θλίψεως, εἴτε ἐνώπιον ἀποτυχιῶν εἰς τὰς ἐπιδιώξεις μας, εἴτε ἐν ὥρᾳ πειρασμῶν καὶ ὀρμῆς τοῦ οἰουδήποτε πάθους, παρατηρεῖται κά-

ποια χαλάρωσις τῆς πίστεως, «στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν», μήποτε, «διὰ τὴν ἀπιστίαν ἡμῶν» τῆς σιγμῆς ἐκείνης, ἡ ζημία εἶναι μεγίστη, ἂν μὴ καὶ ἀνεπανόρθωτος. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου εἰς ἄλλην περίστασιν ἀπηύθυναν εἰς τὸν Κύριον μίαν παράκλησιν· εἶναι χρησιμωτάτη καὶ δι' ὅλους ἡμᾶς, καὶ ἔχει πολλὴν σχέσιν μετὰ λεχθέντα σήμερον· ἄς τὴν ἐπαναλαμβάνωμεν συχνὰ καὶ ἡμεῖς, λέγοντες· «Κύριε, πρόσθεε ἡμῖν πίστιν».

Κυριακὴ πρὸ τῆς Ὑψώσεως

(9 Σεπτεμβρίου 1956)

«Ὅτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον».

Ἄπειρος καθ' ὅλα ὁ Θεὸς μας, ἀμέτρητος καὶ ἄνευ ὀρίων εἰς τὰς θείας αὐτοῦ καὶ ἀπειροτελείους ιδιότητας, ἔχει καὶ τὴν ἀγάπην ἀπειρον καὶ τὴν φιλανθρωπίαν. Ἐὰν ἐν τούτοις θὰ ἠδύνατο νὰ εὐρεθῆ κάποιο μέτρον, διὰ νὰ μετρήσῃ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τὸ μέτρον αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὰ κριτήρια τῆς θείας ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας, τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ τοῦ Κυρίου: «Ὅτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον». Πράγματι, οἱ λόγοι αὐτοὶ περιλαμβάνουσι ὄρισμένα ἐνδείξεις περὶ τῆς ἐκτάσεως, τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ὠφέλιμον νὰ ἐπιστήσωμεν σήμερα τὴν προσοχὴν μας.

1. «Ὅτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον»· ἰδοὺ ἡ ἔκτασις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ἐκτείνεται εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Δὲν περιορίζεται εἰς ὄρισμένον ἀριθμὸν ἀτόμων ἢ λαῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτοῦ ἔστιν (Πράξ. ι' 35).

Ἀγαποῦν καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ πόσους ἀγαποῦν; Ὁ κύκλος τῆς ἀγάπης των εἶναι στενός, στενώματος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἡ οἰκογένεια, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι, οἱ συνεργάται, ἰδοὺ οἱ συνήθεις κύκλοι τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὑπάρχουν μὲν καὶ οἱ εὐρύτεροι κύκλοι τῶν ὁμοχωρίων καὶ τῶν ὁμοεθνῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκτείνεται ἐνίοτε τὸ ἐνδιαφέρον μας, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἀντίθετος στένεσις τοῦ ὀρίζοντος τῆς ἀγάπης μας, ὥστε, ὄχι σπανίως, νὰ μὴ καλύπτεται ὑπ' αὐτῆς οὐδὲ αὐτὸς ὁ κύκλος ὁ συγγενικός, ἢ ὁ κύκλος τῶν φύσει καὶ θέσει «πλησίον» μας.

Ἄλλ' ἄς ἐρωτήσωμεν ἀκόμη καὶ ποίους ἀγαποῦν οἱ ἄνθρωποι; («Τοῦς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι») (καὶ τοῦτο ὄχι πάντοτε). Μία ἀγάπη συμφεροντολογικὴ πολλᾶκις, μετὰ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀμοιβαιότητος, μετὰ τὴν σχέσιν δόσεως καὶ λήψεως, ποὺ κατεβάζει τὴν ἀγάπην ἀπὸ τὸ ὕψος καὶ τὴν περιωπὴν ποὺ ὀφείλει νὰ ἴσταται ὡς χριστ. ἀρετῆ. Ἀπέναντι λοιπὸν αὐτῆς τῆς στενῆς καὶ περιορισμένης ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων προβάλλεται ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ εὐρυτάτη εἰς ἔκτασιν· «Ὅτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον» ὀλόκληρον. Ἐκδηλώνει τὴν ἀγάπην του πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀνεξαίρετως, ἀνατέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ

πονηρούς και ἀγαθούς, και βρέχει ἐπὶ δικαίους και ἀδίκους». Ἐσκεφθήκαμε ποτὲ τι θὰ συνέβαινε ἐὰν κάπως περιώριζεν — εἰς τοὺς δικαίους και ἀγαθοὺς — τὴν ἀγάπην του και τὰς δωρεὰς του ὁ Θεός;

Τὸ δὲ θαυμαστότερον, «συνίστησι τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε» (Ρωμ. ε' 8).

Πόσον πρέπει λοιπὸν νὰ μᾶς συγκινήσῃ αὐτὴ ἡ ἔκτασις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ! Μὲ τὴν γλῶσσαν αὐτὴν τῆς ἀγάπης ἀπευθύνεται ὁ Θεός πρὸς τὰς εὐγενεῖς ψυχάς, πρὸς τὰς λεπτοτέρας και εὐαίσθητοτέρας καρδίας. Ὑπάρχει βέβαια και ἡ γλῶσσα τῆς αὐστηρότητος και τῶν κυρώσεων ποὺ ἐπιφυλάσσονται εἰς τοὺς παραβάτας τοῦ θείου θελήματος. Ἄλλ' εἶναι ἐξαιρετον γνωρίσμα τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ τὸ ὅτι ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους και μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη ὑποχρεώνει. Ἡ ἀγάπη φιλοτιμεῖ. Ὅδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς μίαν ἀνωτερότητα· νὰ μὴ πράξῃ τίποτε κακόν, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ν' ἀποφεύγῃ κάθε τι τὸ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ εἰπωμεν πόσῃ κοινωνικῇ σημασίαν ἔχει, ὡς ἀναπλαστικὴ κοινωνικὴ δύναμις, αὐτὴ ἡ ἀνωτερότης, ὅταν γίνεται φρόνημα και συναίσθησις εἰς τοὺς χριστιανούς, ποὺ σκέπτονται τὴν ἔκτασιν τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Εἶναι εὐτύχημα διὰ μίαν κοινωνίαν νὰ ὑπάρχουν πολλοὶ χριστιανοὶ μὲ κατανόησιν «τὶ τὸ πλάτος και μῆκος και βάθος και ὕψος» τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ (Ἐφ. γ' 18) και μὲ ἀνάλογον φιλοτιμίαν και διάθεσιν ν' ἀνταποκρίνονται δεόντως εἰς τὴν ἀγάπην αὐτὴν τοῦ Θεοῦ.

2. Δὲν εἶναι δὲ μόνον ἡ ἔκτασις τῆς θείας ἀγάπης ἀπεριόριστος· εἶναι και ὁ βαθμὸς αὐτῆς ὕψιστος. «Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεός τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν». Ἡ προσφορὰ αὐτῆ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον μαρτυρεῖ τὸν βαθμὸν τῆς ἀγάπης του. Τόσον γενναίαν χειρονομίαν ἔκαμε χάριν ἡμῶν ὁ Θεός, ὥστε ἐθυσίασε τὸν Υἱὸν Του. «Ὁ ὑφ' ἁρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε — λέγει ὁ Ἄπ. Πέτρος — ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου και ἀσπίλου Χριστοῦ».

Ἀνεκτιμήτου ἀξίας, ἡ θυσία αὐτῆ ποὺ ἔκαμε γιὰ μᾶς ὁ Θεός.

Εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῇ μεγαλύτερος βαθμὸς ἀγάπης ἀπὸ ἐκείνην ποὺ φθάνει μέχρι θυσίας τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ, χάριν τοῦ ἀγαπωμένου; Ἄς τὸ σκεφθῶμεν ἀνθρωπίνως, διὰ νὰ τὸ ἐνοήσωμεν κάπως. Ποῖος θὰ ἐφθανε μέχρι θυσίας τοῦ μονάκριβου παιδιοῦ του χάριν τοῦ ἄλλου; Πρὸ πάντων ὅμως, ποῖος θὰ ἐθυσίαζε τὸ παιδί του γιὰ κάποιον κακὸν και ἀχάριστον; Τὸ ἔκαμε ἐν τούτοις δι' ἡμᾶς ὁ Θεός. «Τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου. Τόσος εἶναι ὁ βαθμὸς τῆς ἀγάπης του, ὕψιστος και ἀπειρος.

Κατόπιν τούτου, ὅταν ζητῆ και ἀπὸ ἡμᾶς ὁ Θεός κάποιαν θυσίαν, μὲ ποῖαν διάθεσιν ὀφείλομεν νὰ τὴν προσφέρωμεν; Κάποια σχετικὴ ἀνταπόκρισις ἐπιβάλλεται βεβαίως. Τὸ χριστιανικὸν καθῆκον, ἡ τήρησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶναι πάντοτε ἀνώδυνος. Μερικὲς φορὲς ἀπαιτεῖ και κάποιαν θυσίαν. Εἴτε θυσίαν ὑλικὴν (χρήματος, κόπου), διὰ νὰ βοηθῶμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ πλησίον· εἴτε θυσίαν πνευματικωτέραν, ν' ἀρνηθῶμεν κάτι τὸ ἁμαρτωλὸν και ἔνοχον εἰς τὸν ἑαυτόν μας, νὰ θυσιάσωμεν κάτι ποὺ μᾶς παρουσιάζεται ὡς λύσις και διέξοδος, ἐν ᾧ εἶναι ἐφάμαρτον. Ἄλλ' ἀκόμη, εἰς σπανίας περιπτώσεις, τὸ χριστιανικὸν καθῆκον μπορεῖ νὰ μᾶς καλέσῃ μέχρι πλήρους αὐτοθυσίας. Τίποτε ὅμως δὲν εἶναι μεγάλο ὡς ἀνταπόκρισις

εις τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. "Ὅταν ὁ Θεὸς («τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» δι' ἡμᾶς, ὅ,τι καὶ ἂν κληθῶμεν νὰ θυσιάσωμεν ἡμεῖς, ποτὲ δὲν εἶναι πολὺ· καὶ οὐδέποτε δικαιούμεθα νὰ ἀρνηθοῦμε.

3. Ἄλλωστε, πρὸς ἡμᾶς πάλιν ἐπιστρέφει ἡ προσφορά. "Ὅ,τι προσφέρομεν εἰς τὸν Θεόν, τὸ θησαυρίζομεν διὰ τὸν ἑαυτὸν μας. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ (ἡ ἄπειρος εἰς ἔκτασιν καὶ ὑψίστη εἰς βαθμόν, ὡς εἶδομεν) τὰ πάντα δι' ἡμᾶς, πρὸς ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν ἡμῶν, ἐνεργεῖ. Δὲν μᾶς ζητεῖ τίποτε διὰ τὸν ἑαυτὸν Του. Αἱ συνέπειαι τῆς ἀγάπης Του εἶναι εὐεργετικώταται δι' ἡμᾶς. Ἰδοῦ «τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεῦων εἰς Αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον.» Ἡ θυσία τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μᾶς καλεῖ εἰς μίαν προσφορὰν πίστεως καὶ ὀλοφύχου ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Σωτῆρά μας, συνέπεια τῆς ὁποίας θὰ εἶναι «ἵνα πᾶς ὁ πιστεῦων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον». Ἡ προοπτικὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἀναφέρεται εἰς «ζωὴν αἰώνιον». Διὰ τὴν ἀθανάσιαν καὶ τὴν αἰωνιότητα ἐπλάσεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν μακαριότητα. Θέλει λοιπὸν «ἵνα μὴ ἀπόληται» τὸ πλάσμα Του, τὸ τέκνον τοῦ ἄνθρωπος. Καὶ θυσιάζει τὸν Μονογενῆ Του Υἱόν, «ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν»· διὰ νὰ μᾶς ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν παιδιῶν του, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξεπέσαμεν διὰ τῆς ἁμαρτίας. Αὐτὸ ζητεῖ καὶ ἐνεργεῖ δι' ἡμᾶς ἡ ἀγάπη Του. «Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν» (Α' Ἰω. γ' 1).

Ἐχεις λοιπὸν, ἄνθρωπε, ἀξίαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Εἶσαι ὄντοτης ὑπολογίσιμος, ἀφοῦ γιὰ σένα θυσιάζεται ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Ναί. Εἴμεθα παιδιά τοῦ Θεοῦ· πρίγκηπες τοῦ Ἐπουρανίου βασιλείως.

Ποίαν συναίσθησιν καὶ ποίαν ὄθησιν πρὸς τὰ ἄνω ἀπεργάζεται ἡ σκέψις αὐτή! "Ὅταν σκεπτόμεθα, ὅτι εἴμεθα παιδιά τοῦ Θεοῦ, πρίγκηπες τοῦ οὐρανοῦ, ἀσφαλῶς θὰ συγκρατούμεθα ἀπὸ πολλὰς πτώσεις, διὰ νὰ μὴ ἀπεμπολήσωμεν τοὺς οὐρανίους τίτλους μας, διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσωμεν τὸ αἰώνιον μέλλον μας.

"Ἄς μᾶς συνέχη λοιπὸν ἡ σκέψις τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ· τῆς εὐρυτάτης εἰς ἔκτασιν, τῆς ὑψίστης εἰς βαθμόν, τῆς ἐχούσης συνεπείας σωτηριώδεις καὶ προοπτικὴν αἰωνίου μακαριότητος τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. "Ἄς μὴ λησμονῶμεν ποτὲ, ὅτι «οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεῦων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον».

Ἄρχιμ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

«Παντοῦ ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ἰδῇ τὸν Σταυρό, στὰ σπίτια, στὶς ἀγορὰς, στὶς ἐρημιὰς, στὶς δρόμους, στὰ ὄρη, στὰ βουνά, στὴ θάλασσα καὶ στὰ πλοῖα καὶ στὰ νησιά, στὰ κρεββάτια, στὰ ἱμάτια, στὰ ὄπλα καὶ στὶς παστάδες, στὰ οὐμπόσια, στὰ σκευὴ τ' ἀσημένια καὶ τὰ χρυσᾶ, στὸς μαργαρίτες, στὶς ζωγραφίαις τῶν τοίχων, στὸς πολέμους, στὴν εἰρήνην, στὶς ἡμέρας, στὶς νύκτες... "Ὅλοι σκολιζόμεστε περισσότερον μὲ τὸν Σταυρὸ παρὰ μὲ στεφάνια καὶ μύρια μαργαριτάρια»

(Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Τῆ 6ῃ Αὐγούστου 1956, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωρόθεος ἀπέστειλε πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὸ κάτωθι ἔγγραφον:

«*Αναφερόμενοι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 58940/11-7-56 πρὸς Ὑμᾶς ἔγγραφον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ὁρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, διαβιβαστικὸν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3181/26-5-56 καὶ τῆς ἀπὸ 19-5-56 ἀποφάσεως τοῦ καθ' ἡμᾶς Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., περὶ χορηγήσεως ἀπὸ 1-1-1956 καὶ εἰς τοὺς συνταξιούχους Ἐφημερίους καὶ ὄρφανικάς αὐτῶν οἰκογενείας τοῦ χορηγηθέντος, βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 265/7-2-56 ἀποφάσεως Ὑμῶν, ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου 9^ο/_ο καὶ 6^ο/_ο εἰς τοὺς πάσης φύσεως συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου, ἐπιθυμοῦμεν νὰ παρακαλέσωμεν Ὑμᾶς, ὅπως, διὰ τοὺς ἐν τῇ διαβιβασθείσῃ ἀποφάσει ἐκτιθεμένους λόγους, εὐδοκήσητε καὶ ἐγκρίνητε τὴν χορήγησιν τοῦ ἐν ἀρχῇ ἐπιδόματος εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων αἱ συντάξεις, λόγω τῆς γλισχροτήτος τῶν μισθῶν, εἰσι πενιχραί, μὴ δυνάμεναι νὰ ἐξαρκέσωσι οὐδὲ εἰς τὰς στοιχειώδεις ἀνάγκας τῶν ἀπομάχων ἱερέων καὶ τῶν ὄρφανικῶν οἰκογενειῶν».*

— Κατόπιν τῆς ἀπὸ 20-7-56 ἀποφάσεως καὶ ἐντολῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ὁ Διευθὼν Σύμβουλος ἱατρὸς τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Εὐάγγελος Κ. Βαγιανὸς κατήρτισε Σχέδιον Κανονισμοῦ τῆς παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. παροχῆς ἀνοικτῆς ἱατρικῆς περιθάλψεως, ἧτις θὰ περιλαμβάνη τὴν παροχὴν: 1) τῆς ἀναγκαίας ἱατρικῆς ἀντιλήψεως καὶ 2) τῶν αὐτοτελῶν παρακλινικῶν θεραπειῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν προβλέπονται ἀπὸ τὸν ὑφιστάμενον Κανονισμὸν Κλάδου Ἀσθενείας. Ἡ ἱατρικὴ ἀντιλήψις θὰ συνίσταται, κατὰ τὸ Σχέδιον, εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. ἠφασμῆνων διασφάλισιν καὶ παροχὴν τῶν ἀναγκαίων κατὰ περίπτωσιν ἱατρικῶν βοηθειῶν καὶ φροντίδων, καθὼς καὶ τῶν ἀπαραιτήτων ἐκάστοτε παρακλινικῶν ἐξετάσεων. Ὡς παρακλινικαὶ ἐξετάσεις σημειοῦνται ἐνδεικτικῶς ἐν τῷ Σχεδίῳ αἱ ἐξῆς: 1) Βιοχημικαὶ καὶ Μικροβιολογικαὶ ἐξετάσεις, ἀναλύσεις καὶ καλλιέργειαι πάσης φύσεως, 2) Ἀκτινοδιαγνωστικαὶ ἐξετάσεις πάσης φύσεως, 3) Παθολογοανατομικὴ ἐξέτασις, 4) Ὁ βασικὸς Μεταβολισμὸς, 5) Τὸ Ἠλεκτροκαρδιογράφημα, 6) Τὸ Ὁρθοδιάγραμμα καρδίας, 7) Τὸ Ἠλεκτροεγκεφαλογράφημα, 8) Ἡ ἱστολογικὴ ἐξέτασις, 9) Ἡ Βιοψία, 10) Ἡ Βρογχοστυκόπησης, 11) Ἡ Ὁρθοσκόπησης, 12) Αἱ Κυτταρολογικαὶ ἐξετάσεις, 13) Ἡ ἐξέτασις τῆς ἐν τοῖς οὖροις προγνασίδης, 14) Ἡ Βιοψία τοῦ ἐνδομητρίου, 15) Ἡ ἐξέτασις τῶν οἰσερογόνων, 16) Ἡ ἀρτηριογραφία καὶ 17) πᾶσα ἐν γένει διαγνωστικὴ ἐξέτασις καὶ ἔργασια. Ὡσαύτως εἰς τὸ Σχέδιον γίνεται λόγος περὶ προληπτικοῦ ἐμβολιασμοῦ, περὶ ὀδοντοιατρικῆς ἀντιλήψεως, περὶ βοηθήματος διὰ τὸν τοκετὸν κ.λ.π.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Ἱερὰν Μητρόπολιν Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀρ. 731/1-8-56 ἔγγραφόν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.—Ἱερὰν Ἐπισκοπὴν Ἱερῶς καὶ Σητείας. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀρ. 313/95/5-7-56 ἔγγραφόν σας σὰς εὐχαριστοῦμεν.—Ἱερὰν Μητρόπολιν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας. Ἐλάβομεν τὰ ὑπ' ἀρ. 493/3-8-56 καὶ 518/11-8-56 ἔγγραφα σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.—Ἱερὰν Μητρόπολιν Δημητριάδος. Ἐλάβο-

μεν τὸ ὑπ' ἀρ. 1179]4-8-56 ἔγγραφόν σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν.—**Αἶδεο.** Παναγιώτην Παπᾶν, Ἀνώγεια Ἰωαννίνων. Ἐὰν ἔχετε πραγματικὴν ὑπηρεσίαν 35 ἐτῶν δύνασθε νὰ ἀποχωρήσετε καὶ νὰ λάβετε σύνταξιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Ἐὰν ὄχι, τότε δύνασθε νὰ ἐπικαλεσθῆτε τὴν ἀναπηρίαν σας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ σύνταξις σας θὰ ἀνέλθῃ εἰς 600-610 δραχμὰς μηνιαίως, τὸ δὲ ἔφ' ἀπαξ εἰς 3.000-3.100 δραχμὰς, ἐκ τῶν ὁποίων θὰ ἀφαιρηθοῦν τυχὸν ὀφειλαί σας εἰς τὸ Ταμεῖον.—**Αἶδεο.** Στυλιανὸν Καλογεράκην, Ἀμάριον, Κρήτην. Ἡ αἴτησίς σας παραμένει ἀνεργητικὸς δυστυχῶς, διότι πρὸς τὸ παρὸν τὸ Τ. Α. Κ. Ε. δὲν χορηγεῖ δάνεια. Ὡς καὶ ἄλλοτε ἔχομεν γράψει, αἱ ἀρμόδια κρατικά ἄρχαί δὲν ἐγκρίνουσιν τὴν χορήγησιν πιστώσεων διὰ τὴν παροχὴν δανείων. Τὸ περιοδικὸν κατ' ἐπανάληψιν ἠσχολήθη μὲ τὸ ζήτημα καὶ ἔγραψεν διαμαρτυρούμενον διὰ τὴν παράτασιν τοῦ περιορισμοῦ. «Βίους τῶν Ἁγίων» τοῦ Μ. Γαλανοῦ διαθέτει ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία εἰς τὴν τιμὴν τῶν 12 δραχμῶν δι' ἕκαστον εὐχῶς. Ἐφ' ὅσον ἐπιθυμεῖτε τὴν διὰ δόσεων ἐξόφλησιν των, ἀπαραίτητος τυγχάνει ἡ ἀπ' εὐθείας συνεννόησις μετὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Γράψατε: Ἀποστ. Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Ἰω. Γενναδίου 14, Ἀθήνας.—**Αἶδεο.** Ἐφημέριον Ἀκόβου Μεγαλοπόλεως. Δύνασθε νὰ ἐξαγοράσετε μέχρι 10 ἐτῶν προγενεστέρων δημοσίαν ἢ ἐπαγγελματικὴν ὑπηρεσίαν. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται σχετικὴ αἴτησις πρὸς τὸ Δ. Σ. τοῦ Τ. Α. Κ. Ε. Ἡ αἴτησις σας δέον ἀπαιτῆτως νὰ συνοδεύεται διὰ πιστοποιητικῶν, ἐξ ὧν νὰ καταφαίνεται ἡ διάρκεια τῆς πρὸς ἐξαγορὰν ὑπηρεσίας σας. Τὴν αἴτησίν σας δύνασθε νὰ ἀποστείλετε ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Δ. Σ. τοῦ Τ. Α. Κ. Ε., ἢ νὰ τὴν διαβιβάσετε μέσῳ τοῦ τοπικοῦ Τ. Α. Κ. Ε. τῆς Ἰ. Μητροπόλεως σας.—**Κύριον Δ. Κλαυδιανόν, Ξηφεία Ζακύνθου.** Ζητηθὲν σὰς ἀπεστάλη. Δὲν ὀφείλετε τίποτε.—**Αἶδεο.** Εὐάγγελον Πρωτοπαπᾶν, Πλαταιὰν Εὐζώνων Θεσσαλονίκης. Σὰς ἐνεγράψαμεν. Εἰς τὸν Ἰ. Ναὸν τὸ φύλλον ἀποστέλλεται τακτικῶς. **Αἶδεο.** Κωνσταντῖνον Πολυχρονοπούλου, Μικρομάνην Καλαμῶν. Ἡ διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ λυπᾶται, διότι ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ποῦ μᾶς γράφετε, δὲν δύναται νὰ σὰς φανῇ χρήσιμος, δεδομένου δι τοῦτο ἐκφύγει τελείως τῆς ἀρμοδιότητός της.—**Αἶδεο.** Σταῦρον Σερέτην, Ἰ. Ναὸν Ἁγίου Ἀθανασίου Ἄνω Κυψέλης. Τὸ φύλλον θὰ ἀποστέλλεται εἰς τὴν νέαν σας διεύθυνσιν.—**Ἐφημέριον Κήπων Χανίων.** Ἡ ἐπιστολή σας διεβιβάσθη εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, ἀρμόδιαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.—**Αἶδεο.** Νικόλαον Παπαβασιλείου, Φλάμπουρον. Εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου ἢ πρωτοβουλία σας ἐν σχέσει μὲ τὴν καλλιέργειαν χέρσων ἐκτάσεων τῆς περιοχῆς σας. Πολλάκις ὁ ἱερός ζῆλος ἀξίων κληρικῶν μετεμόρφωσεν ἀγόνους περιοχὰς εἰς πηγὰς πλοῦτου καὶ εὐμερίας τῶν πνευματικῶν των τέκνων. Ἔχετε δίκαιον, ὅταν γράφετε ὅτι πρῶτερον εἶναι τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Ἐφημερίων. Ἡ λύσις ὁμῶς τοῦ δυσκόλου τούτου ζητήματος δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ, ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, ἀπὸ τῆς μίας ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην. Ἦδη ὁ Μακαριώτατος ἐπέτυχεν τὴν συνέχισιν τῆς καταβολῆς τῶν μισθῶν τῶν Ἐφημερίων παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, πράγμα τὸ ὁποῖον ἐνέχει βασικωτάτην σημασίαν διὰ τὸ ὅλον πρόβλημα. Γνωρίζομεν, ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εἶναι ἀποφασισμένος νὰ συνεχίσῃ τὰς προσπάθειάς του πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς καλύτερας κατὰ τὸ δυνατόν τακτοποιήσεως τοῦ ἀκανθώδους τούτου ζητήματος.—**Αἶδεο.** Παντελεήμονα Καπούλαν, Χρύσου Εὐρυτανίας. Ἐνεγράφητε. Δυστυχῶς μόλις τόρα ἐπληροφορήθημεν περὶ τῆς χειροτονίας σας. Ἐκ τῶν ζητηθέντων σὰς ἀπεστάλησαν μόνον τὰ ὑπάρχοντα φύλλα.—**Αἶδεο.** Ἰωάννην Παπασαλοῦρον, Καστοράκιον Βάλτου. Δυστυχῶς τὸ Τ. Α. Κ. Ε. δὲν χορηγεῖ πρὸς τὸ παρὸν δάνεια, λόγῳ

τοῦ ἐπιβληθέντος ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν ἀρχῶν περιορισμοῦ εἰς τὴν χορήγησιν τῶν σχετικῶν πιστώσεων. Δεδομένου δὲ ὅτι ὁ περιορισμὸς εἶναι ἀπόλυτος, ἡ μόνη βοήθεια τὴν ὁποῖαν δύναται τὸ περιοδικὸν νὰ προσφέρει εἰς σὰς εἶναι τὸ νὰ ὑπόσῃ φωνὴν διαμαρτυρίας διὰ τὸν ὑφιστάμενον εἰσὶν περιορισμὸν. Καὶ ὡς θὰ εἴδετε, τὸ περιοδικὸν ἐπανειλημμένως προέβη εἰς ἐντόνους διαμαρτυρίας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.— **Αἶδες.** **Κωνσταντῖνον Σένον**, Λούχα Ζακύνθου. Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 14 φύλλον τοῦ «Ἐφημερίου» ἀπηντήσαμεν εἰς τὴν πρώτην ἐπιστολὴν σας, ἐν σχέσει μὲ τὴν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὑποβληθεῖσαν αἰτησίαν σας. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ σήμερον, ὅτι τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν χορηγεῖ δάνεια. Ἄλλος δὲ τρόπος βοήθειας δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχῃ.— **Αἶδες.** Ἐμμανουὴλ Βορεινάκη, Γαβαλοχώριον Χαλίων. Ἡ παρατηρηθεῖσα ἀνωμαλία ἐτακτοποιήθη. Εὐχαριστοῦμεν.— **Αἶδες.** Εὐάγγελον Κωνσταντινίδην, Κουτσὸν Σάνθης. Δυστυχῶς οὐδεὶς μᾶς εἰδοποίησεν περὶ τῆς χειροτονίας σας. Ἐνεγράφητε. Ἐκ τῶν καθυστέρουμένων φύλλων σὰς ἐστάλησαν ὅσα ὑπῆρχον.— **Αἶδες.** Πέτρον Μεράκον, Μπούφιον, Φλωρίνης. Ἡ διςθύνσις σας ἐτακτοποιήθη.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

† **Πρωτ. Κωνσταντῖνου Καλλινίκου**, Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου.— **Ε. Θ.**, Ἡ ἀγάπη ὡς ἀρετὴ τοῦ ἱερέως.— **Φ. Κόντογλου**, Ὁ ὅσιος Συμεὼν ὁ Στυλῆτης ὁ ἐν τῇ μάνδρα.— **Φώτου Γιοφύλλη**, Ὁ μάρτυς Ἡρακλείδιος.— Δὲν πρέπει νὰ πιστεύωμεν σὲ ἀπλῆς ὑπόνοις («Ἀπ' τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος»).— **Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Καρανικόλα**, Οἱ «Ἀντιβεντισταὶ» καὶ οἱ «Ἀντιβεντισταὶ τῆς Ζ' ἡμέρας» (συνέχεια).— **Ἰμνογραφικὴ Ἀνθολογία**.— **Ἀρχιμ. Νικοδήμου Βαλληνθῶρα**, Κηρύγματα εἰς τὰ Ἐδαγγέλια Ἑορτῶν καὶ τῶν Κυριακῶν.— **Εἰδήσεις τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.**— **Ἀλληλογραφία.**

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Ἐφημερίοι» καὶ «Ἐκκλησίαι», ὅπως ἀπευθύνουν αὐτὰς πρὸς τὴν Διαχείρισιν καὶ οὐχὶ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία».

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώσται τοῦ «Ἐφημερίου» νὰ ἀπευθύνωνται μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» δι' ὅ,τι τοὺς ἀπασχολεῖ καὶ τοὺς ἐνδιαφέρει. Θὰ εὖρον κατανοήσιν καὶ ἐξυπηρέτησιν.

Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημερίον» ἀπευθυντέον :
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
 Ὁδὸς Φιλοθέης 19, Ἀθῆναι. Τηλ. 27-639.
Ἐπεύθυνος Τυπ/φείου : Τ. Ρούτσης, Κουκουλάρη 9, Ν. Χαλκηδῶν.